MATTEUSARGUÐSPJALL

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24 25 26 27 28

KAFLA 1

Ættartala Jesú Krists, sonar Davíðs, sonar Abrahams.
2 Abraham gat Ísak, Ísak gat Jakob, Jakob gat Júda og bræður hans.
3 Júda gat Peres og Sara við Tamar, Peres gat Esrom, Esrom gat Ram,
4 Ram gat Ammínadab, Ammínadab gat Nakson, Nakson gat Salmon,
5 Salmon gat Bóas við Rahab, og Bóas gat Óbeð við Rut. Óbeð gat Ísaí,
6 og Ísaí gat Davíð konung. Davíð gat Salómon við konu Úría,
7 Salómon gat Róbóam, Róbóam gat Abía, Abía gat Asaf,
8 Asaf gat Jósafat, Jósafat gat Jóram, Jóram gat Ússía,
9 Ússía gat Jótam, Jótam gat Akas, Akas gat Esekía,
10 Esekía gat Manasse, Manasse gat Amos, Amos gat Jósía.
11 Jósía gat Jekonja og bræður hans á tíma herleiðingarinnar til Babýlonar.
12 Eftir herleiðinguna til Babýlonar gat Jekonja Sealtíel, Sealtíel gat Serúbabel,
13 Serúbabel gat Abíúd, Abíúd gat Eljakím, Eljakím gat Asór,
14 Asór gat Sadók, Sadók gat Akím, Akím gat Elíúd,
15 Elíúd gat Eleasar, Eleasar gat Mattan, Mattan gat Jakob,
16 og Jakob gat Jósef, mann Maríu, en hún ól Jesú, sem kallast Kristur.
17 Þannig eru alls fjórtán ættliðir frá Abraham til Davíðs, fjórtán ættliðir frá Davíð fram að herleiðingunni til Babýlonar og fjórtán ættliðir frá herleiðingunni til Krists.
18 Fæðing Jesú Krists varð með þessum atburðum: María, móðir hans, var föstnuð Jósef. En áður en þau komu saman, reyndist hún þunguð af heilögum anda.
19 Jósef, festarmaður hennar, sem var grandvar, vildi ekki gjöra henni opinbera minnkun og hugðist skilja við hana í kyrrþey.
20 Hann hafði ráðið þetta með sér, en þá vitraðist honum engill Drottins í draumi og sagði: "Jósef, sonur Davíðs, óttastu ekki að taka til þín Maríu, heitkonu þína. Barnið, sem hún gengur með, er af heilögum anda.
21 Hún mun son ala, og hann skaltu láta heita Jesú, því að hann mun frelsa lýð sinn frá syndum þeirra."
22 Allt varð þetta til þess, að rætast skyldu orð Drottins fyrir munn spámannsins:
23 "Sjá, mærin mun þunguð verða og son ala. Nafn hans mun vera Immanúel," það þýðir: Guð með oss.

24 Þegar Jósef vaknaði, gjörði hann eins og engill Drottins hafði boðið honum og tók konu
sína til sín.
25 Hann kenndi hennar ekki fyrr en hún hafði alið son. Og hann gaf honum nafnið JESÚS.

KAFLA 2

Þegar Jesús var fæddur í Betlehem í Júdeu á dögum Heródesar konungs, komu vitringar
frá Austurlöndum til Jerúsalem
2 og sögðu: "Hvar er hinn nýfæddi konungur Gyðinga? Vér sáum stjörnu hans renna upp
og erum komnir að veita honum lotningu."
3 Þegar Heródes heyrði þetta, varð hann skelkaður og öll Jerúsalem með honum.
4 Og hann stefndi saman öllum æðstu prestum og fræðimönnum lýðsins og spurði þá:
"Hvar á Kristur að fæðast?"
5 Þeir svöruðu honum: "Í Betlehem í Júdeu. En þannig er ritað hjá spámanninum:
6 Þú Betlehem, í landi Júda, ekki ertu síst meðal hefðarborga Júda. Því að höfðingi mun
frá þér koma, sem verður hirðir lýðs míns, Ísraels."
7 Þá kallaði Heródes vitringana til sín á laun og grófst eftir því hjá þeim, nær stjarnan hefði
birst.
8 Hann sendi þá síðan til Betlehem og sagði: "Farið og spyrjist vandlega fyrir um barnið,
og er þér finnið það látið mig vita, til þess að ég geti einnig komið og veitt því lotningu."
9 Þeir hlýddu á konung og fóru. Og stjarnan, sem þeir sáu austur þar, fór fyrir þeim, uns
hana bar þar yfir, sem barnið var.
10 Þegar þeir sáu stjörnuna, glöddust þeir harla mjög,
11 þeir gengu inn í húsið og sáu barnið og Maríu, móður þess, féllu fram og veittu því
lotningu. Síðan luku þeir upp fjárhirslum sínum og færðu því gjafir, gull, reykelsi og myrru.
12 En þar sem þeir fengu bendingu í draumi að snúa ekki aftur til Heródesar, fóru þeir aðra
leið heim í land sitt.
13 Þegar þeir voru farnir, þá vitrast engill Drottins Jósef í draumi og segir: "Rís upp, tak
barnið og móður þess og flý til Egyptalands. Þar skaltu vera, uns ég segi þér, því að
Heródes mun leita barnsins til að fyrirfara því."
14 Hann vaknaði, tók barnið og móður þess um nóttina og fór til Egyptalands.
15 Þar dvaldist hann þangað til Heródes var allur. Það sem Drottinn sagði fyrir munn
spámannsins, skyldi rætast: "Frá Egyptalandi kallaði ég son minn."
16 Þá sá Heródes, að vitringarnir höfðu gabbað hann, og varð afar reiður, sendi menn og
lét myrða öll sveinbörn í Betlehem og nágrenni hennar, tvævetur og yngri, en það svaraði
þeim tíma, er hann hafði komist að hjá vitringunum.
17 Nú rættist það, sem sagt var fyrir munn Jeremía spámanns:
18 Rödd heyrðist í Rama, grátur og kveinstafir miklir, Rakel grætur börnin sín og vill ekki
huggast láta, því að þau eru ekki framar lífs.
19 Þegar Heródes var dáinn, þá vitrast engill Drottins Jósef í draumi í Egyptalandi
20 og segir: "Rís upp, tak barnið og móður þess og far til Ísraelslands. Nú eru þeir dánir,
sem sátu um líf barnsins."
21 Hann tók sig upp og fór til Ísraelslands með barnið og móður þess.
22 En þá er hann heyrði, að Arkelás réð ríkjum í Júdeu í stað Heródesar föður síns,

óttaðist hann að fara þangað, og hélt til Galíleubyggða eftir bendingu í draumi.

23 Þar settist hann að í borg, sem heitir Nasaret, en það átti að rætast, sem sagt var fyrir munn spámannanna: "Nasarei skal hann kallast."

KAFLA 3

Á þeim dögum kemur Jóhannes skírari fram og prédikar í óbyggðum Júdeu.

2 Hann sagði: "Gjörið iðrun, himnaríki er í nánd."

3 Jóhannes er sá sem svo er um mælt hjá Jesaja spámanni: Rödd hrópanda í eyðimörk: Greiðið veg Drottins, gjörið beinar brautir hans.

4 Jóhannes bar klæði úr úlfaldahári og leðurbelti um lendar sér og hafði til matar engisprettur og villihunang.

5 Menn streymdu til hans frá Jerúsalem, allri Júdeu og Jórdanbyggð,

6 létu skírast af honum í ánni Jórdan og játuðu syndir sínar.

7 Þegar hann sá, að margir farísear og saddúkear komu til skírnar, sagði hann við þá: "Þér nöðru kyn, hver kenndi yður að flýja komandi reiði?

8 Berið þá ávöxt samboðinn iðruninni!

9 Látið yður ekki til hugar koma, að þér getið sagt með sjálfum yður: ‚Vér eigum Abraham að föður.' Ég segi yður, að Guð getur vakið Abraham börn af steinum þessum.

10 Öxin er þegar lögð að rótum trjánna, og hvert það tré, sem ber ekki góðan ávöxt, verður upp höggvið og í eld kastað.

11 Ég skíri yður með vatni til iðrunar, en sá sem kemur eftir mig, er mér máttugri, og er ég ekki verður að bera skó hans. Hann mun skíra yður með heilögum anda og eldi.

12 Hann er með varpskófluna í hendi sér og mun gjörhreinsa láfa sinn og safna hveiti sínu í hlöðu, en hismið mun hann brenna í óslökkvanda eldi."

13 Þá kemur Jesús frá Galíleu að Jórdan til Jóhannesar að taka skírn hjá honum.

14 Jóhannes vildi varna honum þess og sagði: "Mér er þörf að skírast af þér, og þú kemur til mín!"

15 Jesús svaraði honum: "Lát það nú eftir. Þannig ber okkur að fullnægja öllu réttlæti." Og hann lét það eftir honum.

16 En þegar Jesús hafði verið skírður, sté hann jafnskjótt upp úr vatninu. Og þá opnuðust himnarnir, og hann sá anda Guðs stíga niður eins og dúfu og koma yfir sig.

17 Og rödd kom af himnum: "Þessi er minn elskaði sonur, sem ég hef velþóknun á."

KAFLA 4

Þá leiddi andinn Jesú út í óbyggðina, að hans yrði freistað af djöflinum.

2 Þar fastaði hann fjörutíu daga og fjörutíu nætur og var þá orðinn hungraður.

3 Þá kom freistarinn og sagði við hann: "Ef þú ert sonur Guðs, þá bjóð þú, að steinar þessir verði að brauðum."

4 Jesús svaraði: "Ritað er: ‚Eigi lifir maðurinn á einu saman brauði, heldur á hverju því orði, sem fram gengur af Guðs munni.'"

5 Þá tekur djöfullinn hann með sér í borgina helgu, setur hann á brún musterisins

6 og segir við hann: "Ef þú ert sonur Guðs, þá kasta þér ofan, því að ritað er: Hann mun fela þig englum sínum, og þeir munu bera þig á höndum sér, að þú steytir ekki fót þinn við

steini."

7 Jesús svaraði honum: "Aftur er ritað: ‚Ekki skalt þú freista Drottins, Guðs þíns.'"

8 Enn tekur djöfullinn hann með sér upp á ofurhátt fjall, sýnir honum öll ríki heims og dýrð þeirra

9 og segir: "Allt þetta mun ég gefa þér, ef þú fellur fram og tilbiður mig."

10 En Jesús sagði við hann: "Vík brott, Satan! Ritað er: ‚Drottin, Guð þinn, skalt þú tilbiðja og þjóna honum einum.'"

11 Þá fór djöfullinn frá Jesú. Og englar komu og þjónuðu honum.

12 Þegar hann heyrði, að Jóhannes hefði verið tekinn höndum, hélt hann til Galíleu.

13 Hann fór frá Nasaret og settist að í Kapernaum við vatnið í byggðum Sebúlons og Naftalí.

14 Þannig rættist það, sem sagt er fyrir munn Jesaja spámanns:

15 Sebúlonsland og Naftalíland við vatnið, landið handan Jórdanar, Galílea heiðingjanna.

16 Sú þjóð, sem í myrkri sat, sá mikið ljós. Þeim er sátu í skuggalandi dauðans, er ljós upp runnið.

17 Upp frá þessu tekur Jesús að prédika og segja: "Gjörið iðrun, himnaríki er í nánd."

18 Hann gekk með Galíleuvatni og sá tvo bræður, Símon, sem kallaður var Pétur, og Andrés, bróður hans, vera að kasta neti í vatnið, en þeir voru fiskimenn.

19 Hann sagði við þá: "Komið og fylgið mér, og mun ég láta yður menn veiða."

20 Og þegar í stað yfirgáfu þeir netin og fylgdu honum.

21 Hann gekk áfram þaðan og sá tvo aðra bræður, Jakob Sebedeusson og Jóhannes, bróður hans. Þeir voru í bátnum með Sebedeusi, föður sínum, að búa net sín. Jesús kallaði þá,

22 og þeir yfirgáfu jafnskjótt bátinn og föður sinn og fylgdu honum.

23 Hann fór nú um alla Galíleu, kenndi í samkundum þeirra, prédikaði fagnaðarerindið um ríkið og læknaði hvers kyns sjúkdóm og veikindi meðal lýðsins.

24 Orðstír hans barst um allt Sýrland, og menn færðu til hans alla, sem þjáðust af ýmsum sjúkdómum og kvölum, voru haldnir illum öndum, tunglsjúka menn og lama. Og hann læknaði þá.

25 Mikill mannfjöldi fylgdi honum úr Galíleu, Dekapólis, Jerúsalem, Júdeu og landinu handan Jórdanar.

KAFLA 5

Þegar hann sá mannfjöldann, gekk hann upp á fjallið. Þar settist hann, og lærisveinar hans komu til hans.

2 Þá lauk hann upp munni sínum, kenndi þeim og sagði:

3 "Sælir eru fátækir í anda, því að þeirra er himnaríki.

4 Sælir eru sorgbitnir, því að þeir munu huggaðir verða.

5 Sælir eru hógværir, því að þeir munu jörðina erfa.

6 Sælir eru þeir, sem hungrar og þyrstir eftir réttlætinu, því að þeir munu saddir verða.

7 Sælir eru miskunnsamir, því að þeim mun miskunnað verða.

8 Sælir eru hjartahreinir, því að þeir munu Guð sjá.

9 Sælir eru friðflytjendur, því að þeir munu Guðs börn kallaðir verða.

10 Sælir eru þeir, sem ofsóttir eru fyrir réttlætis sakir, því að þeirra er himnaríki.

11 Sælir eruð þér, þá er menn smána yður, ofsækja og ljúga á yður öllu illu mín vegna.
12 Verið glaðir og fagnið, því að laun yðar eru mikil á himnum. Þannig ofsóttu þeir
spámennina, sem voru á undan yður.
13 Þér eruð salt jarðar. Ef saltið dofnar, með hverju á að selta það? Það er þá til einskis
nýtt, menn fleygja því og troða undir fótum.
14 Þér eruð ljós heimsins. Borg, sem á fjalli stendur, fær ekki dulist.
15 Ekki kveikja menn heldur ljós og setja undir mæliker, heldur á ljósastiku, og þá lýsir það
öllum í húsinu.
16 Þannig lýsi ljós yðar meðal mannanna, að þeir sjái góð verk yðar og vegsami föður
yðar, sem er á himnum.
17 Ætlið ekki, að ég sé kominn til að afnema lögmálið eða spámennina. Ég kom ekki til að
afnema, heldur uppfylla.
18 Sannlega segi ég yður: Þar til himinn og jörð líða undir lok, mun ekki einn smástafur
eða stafkrókur falla úr lögmálinu, uns allt er komið fram.
19 Hver sem því brýtur eitt af þessum minnstu boðum og kennir öðrum það, mun kallast
minnstur í himnaríki, en sá, sem heldur þau og kennir, mun mikill kallast í himnaríki.
20 Ég segi yður: Ef réttlæti yðar ber ekki af réttlæti fræðimanna og farísea, komist þér
aldrei í himnaríki.
21 Þér hafið heyrt, að sagt var við forfeðurna: ‚Þú skalt ekki morð fremja. Sá sem morð
fremur, skal svara til saka fyrir dómi.'
22 En ég segi yður: Hver sem reiðist bróður sínum, skal svara til saka fyrir dómi. Sá sem
hrakyrðir bróður sinn skal svara til saka fyrir ráðinu og hver sem svívirðir hann, hefur unnið
til eldsvítis.
23 Sértu því að færa fórn þína á altarið og minnist þess þar, að bróðir þinn hefur eitthvað á
móti þér,
24 þá skaltu skilja gjöf þína eftir fyrir framan altarið, fara fyrst og sættast við bróður þinn,
koma síðan og færa fórn þína.
25 Vertu skjótur til sátta við andstæðing þinn, meðan þú ert enn á vegi með honum, til þess
að hann selji þig ekki dómaranum í hendur og dómarinn þjóninum og þér verði varpað í
fangelsi.
26 Sannlega segi ég þér: Eigi munt þú komast út þaðan, fyrr en þú hefur borgað síðasta
eyri.
27 Þér hafið heyrt, að sagt var: ‚Þú skalt ekki drýgja hór.'
28 En ég segi yður: Hver sem horfir á konu í girndarhug, hefur þegar drýgt hór með henni í
hjarta sínu.
29 Ef hægra auga þitt tælir þig til falls, þá ríf það úr og kasta frá þér. Betra er þér, að einn
lima þinna glatist, en öllum líkama þínum verði kastað í helvíti.
30 Ef hægri hönd þín tælir þig til falls, þá sníð hana af og kasta frá þér. Betra er þér, að
einn lima þinna glatist, en allur líkami þinn fari til helvítis.
31 Þá var og sagt: ‚Sá sem skilur við konu sína, skal gefa henni skilnaðarbréf.'
32 En ég segi yður: Hver sem skilur við konu sína, nema fyrir hórsök, verður til þess, að
hún drýgir hór. Og sá sem gengur að eiga fráskilda konu, drýgir hór.
33 Enn hafið þér heyrt, að sagt var við forfeðurna: ‚Þú skalt ekki vinna rangan eið, en
halda skaltu eiða þína við Drottin.'
34 En ég segi yður, að þér eigið alls ekki að sverja, hvorki við himininn, því hann er hásæti
Guðs,

35 né við jörðina, því hún er skör fóta hans, né við Jerúsalem, því hún er borg hins mikla konungs.

36 Og eigi skaltu sverja við höfuð þitt, því að þú getur ekki gjört eitt hár hvítt eða svart.

37 En þegar þér talið, sé já yðar já og nei sé nei. Það sem umfram er, kemur frá hinum vonda.

38 Þér hafið heyrt, að sagt var: ‚Auga fyrir auga og tönn fyrir tönn.'

39 En ég segi yður: Rísið ekki gegn þeim, sem gerir yður mein. Nei, slái einhver þig á hægri kinn, þá bjóð honum einnig hina.

40 Og vilji einhver þreyta lög við þig og hafa af þér kyrtil þinn, gef honum eftir yfirhöfnina líka.

41 Og neyði einhver þig með sér eina mílu, þá far með honum tvær.

42 Gef þeim, sem biður þig, og snú ekki baki við þeim, sem vill fá lán hjá þér.

43 Þér hafið heyrt, að sagt var: ‚Þú skalt elska náunga þinn og hata óvin þinn.'

44 En ég segi yður: Elskið óvini yðar, og biðjið fyrir þeim, sem ofsækja yður,

45 svo að þér reynist börn föður yðar á himnum, er lætur sól sína renna upp yfir vonda sem góða og rigna yfir réttláta sem rangláta.

46 Þótt þér elskið þá, sem yður elska, hver laun eigið þér fyrir það? Gjöra ekki tollheimtumenn hið sama?

47 Og hvað er það, þótt þér heilsið bræðrum yðar einum. Gjöra heiðnir menn ekki hið sama?

48 Verið þér því fullkomnir, eins og faðir yðar himneskur er fullkominn.

KAFLA 6

Varist að iðka réttlæti yðar fyrir mönnum, þeim til sýnis, annars eigið þér engin laun hjá föður yðar á himnum.

2 Þegar þú gefur ölmusu, skaltu ekki láta þeyta lúður fyrir þér, eins og hræsnarar gjöra í samkunduhúsum og á strætum til þess að hljóta lof af mönnum. Sannlega segi ég yður, þeir hafa tekið út laun sín.

3 En þegar þú gefur ölmusu, viti vinstri hönd þín ekki, hvað sú hægri gjörir,

4 svo að ölmusa þín sé í leynum, og faðir þinn, sem sér í leynum, mun umbuna þér.

5 Og þegar þér biðjist fyrir, þá verið ekki eins og hræsnararnir. Þeir vilja helst standa og biðjast fyrir í samkundum og á gatnamótum, til þess að menn sjái þá. Sannlega segi ég yður, þeir hafa tekið út laun sín.

6 En nær þú biðst fyrir, skaltu ganga inn í herbergi þitt, loka dyrunum og biðja föður þinn, sem er í leynum. Faðir þinn, sem sér í leynum, mun umbuna þér.

7 Þegar þér biðjist fyrir, skuluð þér ekki fara með fánýta mælgi að hætti heiðingja. Þeir hyggja, að þeir verði bænheyrðir fyrir mælgi sína.

8 Líkist þeim ekki. Faðir yðar veit, hvers þér þurfið, áður en þér biðjið hann.

9 En þannig skuluð þér biðja: Faðir vor, þú sem ert á himnum. Helgist þitt nafn,

10 til komi þitt ríki, verði þinn vilji, svo á jörðu sem á himni.

11 Gef oss í dag vort daglegt brauð.

12 Fyrirgef oss vorar skuldir, svo sem vér og fyrirgefum vorum skuldunautum.

13 Og eigi leið þú oss í freistni, heldur frelsa oss frá illu. [Því að þitt er ríkið, mátturinn og dýrðin að eilífu, amen.]

14 Ef þér fyrirgefið mönnum misgjörðir þeirra, þá mun og faðir yðar himneskur fyrirgefa
yður.
15 En ef þér fyrirgefið ekki öðrum, mun faðir yðar ekki heldur fyrirgefa misgjörðir yðar.
16 Þegar þér fastið, þá verið ekki daprir í bragði, eins og hræsnarar. Þeir afmynda andlit
sín, svo að engum dyljist, að þeir fasta. Sannlega segi ég yður, þeir hafa tekið út laun sín.
17 En nær þú fastar, þá smyr höfuð þitt og þvo andlit þitt,
18 svo að menn verði ekki varir við, að þú fastar, heldur faðir þinn, sem er í leynum. Og
faðir þinn, sem sér í leynum, mun umbuna þér.
19 Safnið yður ekki fjársjóðum á jörðu, þar sem mölur og ryð eyðir og þjófar brjótast inn og
stela.
20 Safnið yður heldur fjársjóðum á himni, þar sem hvorki eyðir mölur né ryð og þjófar
brjótast ekki inn og stela.
21 Því hvar sem fjársjóður þinn er, þar mun og hjarta þitt vera.
22 Augað er lampi líkamans. Sé auga þitt heilt, mun allur líkami þinn bjartur.
23 En sé auga þitt spillt, verður allur líkami þinn dimmur. Ef nú ljósið í þér er myrkur, hvílíkt
verður þá myrkrið.
24 Enginn getur þjónað tveimur herrum. Annaðhvort hatar hann annan og elskar hinn eða
þýðist annan og afrækir hinn. Þér getið ekki þjónað Guði og mammón.
25 Því segi ég yður: Verið ekki áhyggjufullir um líf yðar, hvað þér eigið að eta eða drekka,
né heldur um líkama yðar, hverju þér eigið að klæðast. Er lífið ekki meira en fæðan og
líkaminn meira en klæðin?
26 Lítið til fugla himinsins. Hvorki sá þeir né uppskera né safna í hlöður og faðir yðar
himneskur fæðir þá. Eruð þér ekki miklu fremri þeim?
27 Og hver yðar getur með áhyggjum aukið einni spönn við aldur sinn?
28 Og hví eruð þér áhyggjufullir um klæði? Hyggið að liljum vallarins, hversu þær vaxa.
Hvorki vinna þær né spinna.
29 En ég segi yður: Jafnvel Salómon í allri sinni dýrð var ekki svo búinn sem ein þeirra.
30 Fyrst Guð skrýðir svo gras vallarins, sem í dag stendur, en á morgun verður í ofn
kastað, skyldi hann þá ekki miklu fremur klæða yður, þér trúlitlir!
31 Segið því ekki áhyggjufullir: ‚Hvað eigum vér að eta? Hvað eigum vér að drekka?
Hverju eigum vér að klæðast?'
32 Allt þetta stunda heiðingjarnir, og yðar himneski faðir veit, að þér þarfnist alls þessa.
33 En leitið fyrst ríkis hans og réttlætis, þá mun allt þetta veitast yður að auki.
34 Hafið því ekki áhyggjur af morgundeginum. Morgundagurinn mun hafa sínar áhyggjur.
Hverjum degi nægir sín þjáning.

KAFLA 7

Dæmið ekki, svo að þér verðið ekki dæmdir.
2 Því að með þeim dómi, sem þér dæmið, munuð þér dæmdir, og með þeim mæli, sem
þér mælið, mun yður mælt verða.
3 Hví sér þú flísina í auga bróður þíns, en tekur ekki eftir bjálkanum í auga þínu?
4 Eða hvernig fær þú sagt við bróður þinn: ‚Lát mig draga flísina úr auga þér?' Og þó er
bjálki í auga sjálfs þín.
5 Hræsnari, drag fyrst bjálkann úr auga þér, og þá sérðu glöggt til að draga flísina úr auga

bróður þíns.

6 Gefið ekki hundum það sem heilagt er, og kastið eigi perlum yðar fyrir svín. Þau mundu troða þær undir fótum, og þeir snúa sér við og rífa yður í sig.

7 Biðjið, og yður mun gefast, leitið, og þér munuð finna, knýið á, og fyrir yður mun upp lokið verða.

8 Því að hver sá öðlast, sem biður, sá finnur, sem leitar, og fyrir þeim, sem á knýr, mun upp lokið verða.

9 Eða hver er sá maður meðal yðar, sem gefur syni sínum stein, er hann biður um brauð?

10 Eða höggorm, þegar hann biður um fisk?

11 Fyrst þér, sem eruð vondir, hafið vit á að gefa börnum yðar góðar gjafir, hve miklu fremur mun þá faðir yðar á himnum gefa þeim góðar gjafir, sem biðja hann?

12 Allt sem þér viljið, að aðrir menn gjöri yður, það skuluð þér og þeim gjöra. Þetta er lögmálið og spámennirnir.

13 Gangið inn um þrönga hliðið. Því að vítt er hliðið og vegurinn breiður, sem liggur til glötunar, og margir þeir, sem þar fara inn.

14 Hve þröngt er það hlið og mjór sá vegur, er liggur til lífsins, og fáir þeir, sem finna hann.

15 Varist falsspámenn. Þeir koma til yðar í sauðaklæðum, en innra eru þeir gráðugir vargar.

16 Af ávöxtum þeirra skuluð þér þekkja þá. Hvort lesa menn vínber af þyrnum eða fíkjur af þistlum?

17 Þannig ber sérhvert gott tré góða ávöxtu, en slæmt tré vonda.

18 Gott tré getur ekki borið vonda ávöxtu, ekki heldur slæmt tré góða ávöxtu.

19 Hvert það tré, sem ber ekki góðan ávöxt, verður upp höggvið og í eld kastað.

20 Af ávöxtum þeirra skuluð þér því þekkja þá.

21 Ekki mun hver sá, sem við mig segir: ‚Herra, herra,' ganga inn í himnaríki, heldur sá einn, er gjörir vilja föður míns, sem er á himnum.

22 Margir munu segja við mig á þeim degi: ‚Herra, herra, höfum vér ekki kennt í þínu nafni, rekið út illa anda í þínu nafni og gjört í þínu nafni mörg kraftaverk?'

23 Þá mun ég votta þetta: ‚Aldrei þekkti ég yður. Farið frá mér, illgjörðamenn.'

24 Hver sem heyrir þessi orð mín og breytir eftir þeim, sá er líkur hyggnum manni, er byggði hús sitt á bjargi.

25 Nú skall á steypiregn, vatnið flæddi, stormar blésu og buldu á því húsi, en það féll eigi, því það var grundvallað á bjargi.

26 En hver sem heyrir þessi orð mín og breytir ekki eftir þeim, sá er líkur heimskum manni, er byggði hús sitt á sandi.

27 Steypiregn skall á, vatnið flæddi, stormar blésu og buldu á því húsi. Það féll, og fall þess var mikið."

28 Þegar Jesús hafði lokið þessari ræðu, undraðist mannfjöldinn mjög kenningu hans,

29 því að hann kenndi þeim eins og sá, er vald hefur, og ekki eins og fræðimenn þeirra.

KAFLA 8

Nú gekk Jesús niður af fjallinu, og fylgdi honum mikill mannfjöldi.

2 Þá kom til hans líkþrár maður, laut honum og sagði: "Herra, ef þú vilt, getur þú hreinsað mig."

3 Jesús rétti út höndina, snart hann og mælti: "Ég vil, verð þú hreinn!" Jafnskjótt varð hann
hreinn af líkþránni.
4 Jesús sagði við hann: "Gæt þess að segja þetta engum, en far þú, sýn þig prestinum, og
færðu þá fórn, sem Móse bauð, þeim til vitnisburðar."
5 Þegar hann kom til Kapernaum, gekk til hans hundraðshöfðingi og bað hann:
6 "Herra, sveinn minn liggur heima lami, mjög þungt haldinn."
7 Jesús sagði: "Ég kem og lækna hann."
8 Þá sagði hundraðshöfðinginn: "Herra, ég er ekki verður þess, að þú gangir inn undir þak
mitt. Mæl þú aðeins eitt orð, og mun sveinn minn heill verða.
9 Því að sjálfur er ég maður, sem verð að lúta valdi og ræð yfir hermönnum, og ég segi við
einn: ‚Far þú,' og hann fer, og við annan: ‚Kom þú,' og hann kemur, og við þjón minn: ‚Gjör
þetta,' og hann gjörir það."
10 Þegar Jesús heyrði þetta, undraðist hann og mælti við þá, sem fylgdu honum:
"Sannlega segi ég yður, þvílíka trú hef ég ekki fundið hjá neinum í Ísrael.
11 En ég segi yður: Margir munu koma frá austri og vestri og sitja til borðs með Abraham,
Ísak og Jakob í himnaríki,
12 en synir ríkisins munu út reknir í ystu myrkur. Þar verður grátur og gnístran tanna."
13 Þá sagði Jesús við hundraðshöfðingjann: "Far þú, verði þér sem þú trúir." Og sveinninn
varð heill á þeirri stundu.
14 Jesús kom í hús Péturs og sá, að tengdamóðir hans lá með sótthita.
15 Hann snart hönd hennar, og sótthitinn fór úr henni. Hún reis á fætur og gekk honum fyrir
beina.
16 Þegar kvöld var komið, færðu menn til hans marga, er haldnir voru illum öndum. Illu
andana rak hann út með orði einu, og alla þá, er sjúkir voru, læknaði hann.
17 Það átti að rætast, sem sagt er fyrir munn Jesaja spámanns: "Hann tók á sig mein vor
og bar sjúkdóma vora."
18 En þegar Jesús sá mikinn mannfjölda kringum sig, bauð hann að fara yfir um vatnið.
19 Þá kom fræðimaður einn til hans og sagði: "Meistari, ég vil fylgja þér, hvert sem þú
ferð."
20 Jesús sagði við hann: "Refar eiga greni og fuglar himins hreiður, en Mannssonurinn á
hvergi höfði sínu að að halla."
21 Annar, úr hópi lærisveinanna, sagði við hann: "Herra, leyf mér fyrst að fara og jarða
föður minn."
22 Jesús svarar honum: "Fylg þú mér, en lát hina dauðu jarða sína dauðu."
23 Nú fór hann í bátinn og lærisveinar hans fylgdu honum.
24 Þá gjörði svo mikið veður á vatninu, að bylgjurnar gengu yfir bátinn. En Jesús svaf.
25 Þeir fara til, vekja hann og segja: "Herra, bjarga þú, vér förumst."
26 Hann sagði við þá: "Hví eruð þér hræddir, þér trúlitlir?" Síðan reis hann upp og hastaði
á vindinn og vatnið, og varð stillilogn.
27 Mennirnir undruðust og sögðu: "Hvílíkur maður er þetta? Jafnvel vindar og vatn hlýða
honum."
28 Þegar hann kom yfir um, í byggð Gadarena, komu á móti honum frá gröfunum tveir
menn haldnir illum öndum, svo skæðir, að enginn mátti þann veg fara.
29 Þeir æpa: "Hvað vilt þú okkur, sonur Guðs? Komstu hingað að kvelja okkur fyrir
tímann?"

30 En langt frá þeim var mikil svínahjörð á beit.
31 Illu andarnir báðu hann og sögðu: "Ef þú rekur okkur út, sendu okkur þá í svínahjörðina."
32 Hann sagði: "Farið!" Út fóru þeir og í svínin, og öll hjörðin ruddist fram af hamrinum í vatnið og týndist þar.
33 En hirðarnir flýðu, komu til borgarinnar og sögðu öll tíðindin, líka frá mönnunum, sem haldnir voru illum öndum.
34 Og allir borgarmenn fóru út til móts við Jesú, og þegar þeir sáu hann, báðu þeir hann að fara burt úr héruðum þeirra.

KAFLA 9

Þá sté Jesús í bát og hélt yfir um og kom til borgar sinnar.
2 Þar færa menn honum lama mann, sem lá í rekkju. Þegar Jesús sá trú þeirra, sagði hann við lama manninn: "Vertu hughraustur, barnið mitt, syndir þínar eru fyrirgefnar."
3 Nokkrir fræðimenn sögðu þá með sjálfum sér: "Hann guðlastar!"
4 En Jesús þekkti hugsanir þeirra og sagði: "Hví hugsið þér illt í hjörtum yðar?
5 Hvort er auðveldara að segja: ‚Syndir þínar eru fyrirgefnar' eða: ‚Statt upp og gakk'?
6 En til þess að þér vitið, að Mannssonurinn hefur vald á jörðu að fyrirgefa syndir, þá segi ég þér" - og nú talar hann við lama manninn: "Statt upp, tak rekkju þína, og far heim til þín!"
7 Og hann stóð upp og fór heim til sín.
8 En fólkið, sem horfði á þetta, varð ótta slegið og lofaði Guð, sem gefið hafði mönnum slíkt vald.
9 Þá er hann gekk þaðan, sá hann mann sitja hjá tollbúðinni, Matteus að nafni, og hann segir við hann: "Fylg þú mér!" Og hann stóð upp og fylgdi honum.
10 Nú bar svo við, er Jesús sat að borði í húsi hans, að margir tollheimtumenn og bersyndugir komu og settust þar með honum og lærisveinum hans.
11 Þegar farísear sáu það, sögðu þeir við lærisveina hans: "Hvers vegna etur meistari yðar með tollheimtumönnum og bersyndugum?"
12 Jesús heyrði þetta og sagði: "Ekki þurfa heilbrigðir læknis við, heldur þeir sem sjúkir eru.
13 Farið og nemið, hvað þetta merkir: ‚Miskunnsemi vil ég, ekki fórnir.' Ég er ekki kominn til að kalla réttláta, heldur syndara."
14 Þá koma til hans lærisveinar Jóhannesar og segja: "Hví föstum vér og farísear, en þínir lærisveinar fasta ekki?"
15 Jesús svaraði þeim: "Hvort geta brúðkaupsgestir verið hryggir, meðan brúðguminn er hjá þeim? En koma munu þeir dagar, er brúðguminn verður frá þeim tekinn. Þá munu þeir fasta.
16 Enginn lætur bót af óþæfðum dúk á gamalt fat, því þá rífur bótin út frá sér og verður af verri rifa.
17 Ekki láta menn heldur nýtt vín á gamla belgi, því þá springa belgirnir, og vínið fer niður, en belgirnir ónýtast. Menn láta nýtt vín á nýja belgi, og varðveitist þá hvort tveggja."
18 Meðan hann var að segja þetta við þá, kom forstöðumaður einn, laut honum og sagði: "Dóttir mín var að skilja við, kom og legg hönd þína yfir hana, þá mun hún lifna."
19 Jesús stóð upp og fór með honum og lærisveinar hans.

20 Kona, sem hafði haft blóðlát í tólf ár, kom þá að baki honum og snart fald klæða hans.
21 Hún hugsaði með sér: "Ef ég fæ aðeins snert klæði hans, mun ég heil verða."
22 Jesús sneri sér við, og er hann sá hana, sagði hann: "Vertu hughraust, dóttir, trú þín hefur bjargað þér." Og konan varð heil frá þeirri stundu.
23 Þegar Jesús kom að húsi forstöðumannsins og sá pípuleikara og fólkið í uppnámi,
24 sagði hann: "Farið burt! Stúlkan er ekki dáin, hún sefur." En þeir hlógu að honum.
25 Þegar fólkið hafði verið látið fara, gekk hann inn og tók hönd hennar, og reis þá stúlkan upp.
26 Og þessi tíðindi bárust um allt það hérað.
27 Þá er Jesús hélt þaðan, fóru tveir blindir menn eftir honum og kölluðu: "Miskunna þú okkur, sonur Davíðs."
28 Þegar hann kom heim, gengu blindu mennirnir til hans. Jesús spyr þá: "Trúið þið, að ég geti gjört þetta?" Þeir sögðu: "Já, herra."
29 Þá snart hann augu þeirra og mælti: "Verði ykkur að trú ykkar."
30 Og augu þeirra lukust upp. Jesús lagði ríkt á við þá og sagði: "Gætið þess, að enginn fái að vita þetta."
31 En þeir fóru og víðfrægðu hann í öllu því héraði.
32 Þegar þeir voru að fara, var komið til hans með mállausan mann, haldinn illum anda.
33 Og er illi andinn var út rekinn, tók málleysinginn að mæla. Mannfjöldinn undraðist og sagði: "Aldrei hefur þvílíkt sést í Ísrael."
34 En farísearnir sögðu: "Með fulltingi höfðingja illra anda rekur hann út illu andana."
35 Jesús fór nú um allar borgir og þorp og kenndi í samkundum þeirra. Hann flutti fagnaðarerindið um ríkið og læknaði hvers kyns sjúkdóm og veikindi.
36 En er hann sá mannfjöldann, kenndi hann í brjósti um þá, því þeir voru hrjáðir og umkomulausir eins og sauðir, er engan hirði hafa.
37 Þá sagði hann við lærisveina sína: "Uppskeran er mikil, en verkamenn fáir.
38 Biðjið því herra uppskerunnar að senda verkamenn til uppskeru sinnar."

KAFLA 10

Og hann kallaði til sín lærisveina sína tólf og gaf þeim vald yfir óhreinum öndum, að þeir gætu rekið þá út og læknað hvers kyns sjúkdóm og veikindi.
2 Nöfn postulanna tólf eru þessi: Fyrstur Símon, sem kallast Pétur, og Andrés bróðir hans, þá Jakob Sebedeusson og Jóhannes bróðir hans,
3 Filippus og Bartólómeus, Tómas og Matteus tollheimtumaður, Jakob Alfeusson og Taddeus,
4 Símon vandlætari og Júdas Ískaríot, sá er sveik hann.
5 Þessa tólf sendi Jesús út og mælti svo fyrir: "Haldið ekki til heiðinna manna og farið ekki í samverska borg.
6 Farið heldur til týndra sauða af Ísraelsætt.
7 Farið og prédikið: ‚Himnaríki er í nánd.'
8 Læknið sjúka, vekið upp dauða, hreinsið líkþráa, rekið út illa anda. Gefins hafið þér fengið, gefins skuluð þér láta í té.
9 Takið ekki gull, silfur né eir í belti,
10 eigi mal til ferðar eða tvo kyrtla og hvorki skó né staf. Verður er verkamaðurinn fæðis

síns.

11 Hvar sem þér komið í borg eða þorp, spyrjist þá fyrir um, hver þar sé verðugur, og þar sé aðsetur yðar, uns þér leggið upp að nýju.

12 Þegar þér komið í hús, þá árnið því góðs,

13 og sé það verðugt, skal friður yðar koma yfir það, en sé það ekki verðugt, skal friður yðar aftur hverfa til yðar.

14 Og taki einhver ekki við yður né hlýði á orð yðar, farið þá úr því húsi eða þeirri borg og hristið dustið af fótum yðar.

15 Sannlega segi ég yður: Bærilegra mun landi Sódómu og Gómorru á dómsdegi en þeirri borg.

16 Sjá, ég sendi yður eins og sauði meðal úlfa. Verið því kænir sem höggormar og falslausir sem dúfur.

17 Varið yður á mönnunum. Þeir munu draga yður fyrir dómstóla og húðstrýkja yður í samkundum sínum.

18 Þér munuð leiddir fyrir landshöfðingja og konunga mín vegna þeim og heiðingjunum til vitnisburðar.

19 En þá er menn draga yður fyrir rétt, skuluð þér ekki hafa áhyggjur af því, hvernig eða hvað þér eigið að tala. Yður verður gefið á sömu stundu, hvað segja skal.

20 Þér eruð ekki þeir sem tala, heldur andi föður yðar, hann talar í yður.

21 Bróðir mun selja bróður í dauða og faðir barn sitt. Börn munu rísa gegn foreldrum og valda þeim dauða.

22 Og þér munuð hataðir af öllum vegna nafns míns. En sá sem staðfastur er allt til enda, mun hólpinn verða.

23 Þegar þeir ofsækja yður í einni borg, þá flýið í aðra. Sannlega segi ég yður: Þér munuð ekki hafa náð til allra borga Ísraels, áður en Mannssonurinn kemur.

24 Ekki er lærisveinn meistaranum fremri né þjónn herra sínum.

25 Nægja má lærisveini að vera sem meistari hans og þjóni sem herra hans. Fyrst þeir kölluðu húsföðurinn Beelsebúl, hvað kalla þeir þá heimamenn hans?

26 Óttist þá því eigi. Ekkert er hulið, sem eigi verður opinbert, né leynt, er eigi verður kunnugt.

27 Það sem ég segi yður í myrkri, skuluð þér tala í birtu, og það sem þér heyrið hvíslað í eyra, skuluð þér kunngjöra á þökum uppi.

28 Hræðist ekki þá, sem líkamann deyða, en fá ekki deytt sálina. Hræðist heldur þann, sem megnar að tortíma bæði sálu og líkama í helvíti.

29 Eru ekki tveir spörvar seldir fyrir smápening? Og ekki fellur einn þeirra til jarðar án vitundar föður yðar.

30 Á yður eru jafnvel höfuðhárin öll talin.

31 Verið því óhræddir, þér eruð meira verðir en margir spörvar.

32 Hvern þann sem kannast við mig fyrir mönnum, mun og ég við kannast fyrir föður mínum á himnum.

33 En þeim sem afneitar mér fyrir mönnum, mun og ég afneita fyrir föður mínum á himnum.

34 Ætlið ekki, að ég sé kominn að færa frið á jörð. Ég kom ekki að færa frið, heldur sverð.

35 Ég er kominn að gjöra ‚son andvígan föður sínum, dóttur móður sinni og tengdadóttur tengdamóður sinni.

36 Og heimamenn manns verða óvinir hans.'

37 Sá sem ann föður eða móður meir en mér, er mín ekki verður, og sá sem ann syni eða
dóttur meir en mér, er mín ekki verður.
38 Hver sem tekur ekki sinn kross og fylgir mér, er mín ekki verður.
39 Sá sem ætlar að finna líf sitt, týnir því, og sá sem týnir lífi sínu mín vegna, finnur það.
40 Sá sem tekur við yður, tekur við mér, og sá sem tekur við mér, tekur við þeim, er sendi
mig.
41 Sá sem tekur við spámanni, vegna þess að hann er spámaður, mun fá spámanns laun,
og sá sem tekur við réttlátum manni, vegna þess að hann er réttlátur, mun fá laun réttláts
manns.
42 Og hver sem gefur einum þessara smælingja svaladrykk vegna þess eins, að hann er
lærisveinn, sannlega segi ég yður, hann mun alls ekki missa af launum sínum."

KAFLA 11

Þá er Jesús hafði mælt svo fyrir við lærisveina sína tólf, hélt hann þaðan að kenna og
prédika í borgum þeirra.
2 Jóhannes heyrði í fangelsinu um verk Krists. Þá sendi hann honum orð með
lærisveinum sínum og spurði:
3 "Ert þú sá, sem koma skal, eða eigum vér að vænta annars?"
4 Jesús svaraði þeim: "Farið og kunngjörið Jóhannesi það, sem þér heyrið og sjáið:
5 Blindir fá sýn og haltir ganga, líkþráir hreinsast og daufir heyra, dauðir rísa upp, og
fátækum er flutt fagnaðarerindi.
6 Og sæll er sá, sem hneykslast ekki á mér."
7 Þegar þeir voru farnir, tók Jesús að tala til mannfjöldans um Jóhannes: "Hvað fóruð þér
að sjá í óbyggðum? Reyr af vindi skekinn?
8 Hvað fóruð þér að sjá? Prúðbúinn mann? Nei, prúðbúna menn er að finna í sölum
konunga.
9 Til hvers fóruð þér? Að sjá spámann? Já, segi ég yður, og það meira en spámann.
10 Hann er sá, sem um er ritað: Sjá, ég sendi sendiboða minn á undan þér, er greiða mun
veg þinn fyrir þér.
11 Sannlega segi ég yður: Enginn er sá af konu fæddur, sem meiri sé en Jóhannes skírari.
En hinn minnsti í himnaríki er honum meiri.
12 Frá dögum Jóhannesar skírara og til þessa er ríki himnanna ofríki beitt, og ofríkismenn
vilja hremma það.
13 Spámennirnir allir og lögmálið, allt fram að Jóhannesi, sögðu fyrir um þetta.
14 Og ef þér viljið við því taka, þá er hann Elía sá, sem koma skyldi.
15 Hver sem eyru hefur, hann heyri.
16 Við hvað á ég að líkja þessari kynslóð? Lík er hún börnum, sem á torgum sitja og
kallast á:
17 ‚Vér lékum fyrir yður á flautu og ekki vilduð þér dansa. Vér sungum yður sorgarljóð, og
ekki vilduð þér syrgja.'
18 Jóhannes kom, át hvorki né drakk, og menn segja: ‚Hann hefur illan anda.'
19 Mannssonurinn kom, át og drakk, og menn segja: ‚Hann er mathákur og vínsvelgur,
vinur tollheimtumanna og bersyndugra!' En spekin sannast af verkum sínum."
20 Þá tók hann að ávíta borgirnar, þar sem hann hafði gjört flest kraftaverk sín, fyrir að

hafa ekki gjört iðrun.

21 "Vei þér, Korasín! Vei þér, Betsaída! Ef gjörst hefðu í Týrus og Sídon kraftaverkin, sem gjörðust í ykkur, hefðu þær löngu iðrast í sekk og ösku.

22 En ég segi ykkur: Týrus og Sídon mun bærilegra á dómsdegi en ykkur.

23 Og þú Kapernaum. Verður þú hafin til himins? Nei, til heljar mun þér steypt verða. Ef gjörst hefðu í Sódómu kraftaverkin, sem gjörðust í þér, þá stæði hún enn í dag.

24 En ég segi yður: Landi Sódómu mun bærilegra á dómsdegi en þér."

25 Á þeim tíma tók Jesús svo til orða: "Ég vegsama þig, faðir, herra himins og jarðar, að þú hefur hulið þetta spekingum og hyggindamönnum, en opinberað það smælingjum.

26 Já, faðir, svo var þér þóknanlegt.

27 Allt er mér falið af föður mínum, og enginn þekkir soninn nema faðirinn, né þekkir nokkur föðurinn nema sonurinn og sá er sonurinn vill opinbera hann.

28 Komið til mín, allir þér sem erfiði hafið og þungar byrðar, og ég mun veita yður hvíld.

29 Takið á yður mitt ok og lærið af mér, því að ég er hógvær og af hjarta lítillátur, og þá munuð þér finna hvíld sálum yðar.

30 Því að mitt ok er ljúft og byrði mín létt."

KAFLA 12

Um þessar mundir fór Jesús um sáðlönd á hvíldardegi. Lærisveinar hans kenndu hungurs og tóku að tína kornöx og eta.

2 Þegar farísear sáu það, sögðu þeir við hann: "Lít á, lærisveinar þínir gjöra það, sem ekki er leyft að gjöra á hvíldardegi."

3 Hann svaraði þeim: "Hafið þér eigi lesið, hvað Davíð gjörði, þegar hann hungraði og menn hans?

4 Hann fór inn í Guðs hús, og þeir átu skoðunarbrauðin, sem hvorki hann né menn hans og engir nema prestarnir máttu eta.

5 Eða hafið þér ekki lesið í lögmálinu, að prestar vanhelga hvíldardaginn í musterinu á hvíldardögum, og eru þó án saka?

6 En ég segi yður: Hér er meira en musterið.

7 Ef þér hefðuð skilið, hvað felst í orðunum: ‚Miskunnsemi vil ég, ekki fórnir,' munduð þér ekki hafa sakfellt saklausa menn.

8 Því að Mannssonurinn er herra hvíldardagsins."

9 Hann fór þaðan og kom í samkundu þeirra.

10 Þar var maður með visna hönd. Og þeir spurðu Jesú: "Er leyfilegt að lækna á hvíldardegi?" Þeir hugðust kæra hann.

11 Hann svarar þeim: "Nú á einhver yðar eina sauðkind, og hún fellur í gryfju á hvíldardegi. Mundi hann ekki taka hana og draga upp úr?

12 Hve miklu er þó maðurinn sauðkindinni fremri! Það er því leyfilegt að gjöra góðverk á hvíldardegi."

13 Síðan segir hann við manninn: "Réttu fram hönd þína." Hann rétti fram höndina, og hún varð heil sem hin.

14 Þá gengu farísearnir út og tóku saman ráð sín gegn honum, hvernig þeir gætu náð lífi hans.

15 Þegar Jesús varð þess vís, fór hann þaðan. Margir fylgdu honum, og alla læknaði hann.

16 En hann lagði ríkt á við þá, að þeir gjörðu hann eigi kunnan.

17 Þannig rættist það, sem sagt er fyrir munn Jesaja spámanns:

18 Sjá þjón minn, sem ég hef útvalið, minn elskaða, sem sál mín hefur þóknun á. Ég mun láta anda minn koma yfir hann, og hann mun boða þjóðunum rétt.

19 Eigi mun hann þrátta né hrópa, og eigi mun raust hans heyrast á strætum.

20 Brákaðan reyr brýtur hann ekki, og rjúkandi hörkveik mun hann ekki slökkva, uns hann hefur leitt réttinn til sigurs.

21 Á nafn hans munu þjóðirnar vona.

22 Þá var færður til hans maður haldinn illum anda, blindur og mállaus. Hann læknaði hann, svo að hinn dumbi gat talað og séð.

23 Allt fólkið varð furðu lostið og sagði: "Hann er þó ekki sonur Davíðs?"

24 Þegar farísear heyrðu það, sögðu þeir: "Þessi rekur ekki út illa anda nema með fulltingi Beelsebúls, höfðingja illra anda."

25 En Jesús vissi hugsanir þeirra og sagði við þá: "Hvert það ríki, sem er sjálfu sér sundurþykkt, leggst í auðn, og hver sú borg eða heimili, sem er sjálfu sér sundurþykkt, fær ekki staðist.

26 Ef Satan rekur Satan út, er hann sjálfum sér sundurþykkur. Hvernig fær ríki hans þá staðist?

27 Og ef ég rek illu andana út með fulltingi Beelsebúls, með hverju reka þá yðar menn þá út? Því skulu þeir vera dómarar yðar.

28 En ef ég rek illu andana út með Guðs anda, þá er Guðs ríki þegar yfir yður komið.

29 Eða hvernig fær nokkur brotist inn í hús hins sterka og rænt föngum hans, nema hann bindi áður hinn sterka, þá getur hann rænt hús hans.

30 Hver sem er ekki með mér, er á móti mér, og hver sem safnar ekki saman með mér, hann sundurdreifir.

31 Þess vegna segi ég yður: Hver synd og guðlöstun verður mönnum fyrirgefin, en guðlast gegn andanum verður ekki fyrirgefið.

32 Hverjum sem mælir gegn Mannssyninum, verður það fyrirgefið, en þeim sem mælir gegn heilögum anda, verður ekki fyrirgefið, hvorki í þessum heimi né í hinum komanda.

33 Annaðhvort er tréð gott og ávöxturinn góður eða tréð vont og ávöxturinn vondur. Því af ávextinum þekkist tréð.

34 Þér nöðru kyn, hvernig getið þér, sem eruð vondir, talað gott? Af gnægð hjartans mælir munnurinn.

35 Góður maður ber gott fram úr góðum sjóði, en vondur maður ber vont fram úr vondum sjóði.

36 En ég segi yður: Hvert ónytjuorð, sem menn mæla, munu þeir verða að svara fyrir á dómsdegi.

37 Því af orðum þínum muntu sýknaður, og af orðum þínum muntu sakfelldur verða."

38 Þá sögðu nokkrir fræðimenn og farísear við hann: "Meistari, vér viljum sjá þig gjöra tákn."

39 Hann svaraði þeim: "Vond og ótrú kynslóð heimtar tákn, en eigi verður henni annað tákn gefið en tákn Jónasar spámanns.

40 Jónas var í kviði stórhvelisins þrjá daga og þrjár nætur, og eins mun Mannssonurinn vera þrjá daga og þrjár nætur í skauti jarðar.

41 Nínívemenn munu koma fram í dóminum ásamt kynslóð þessari og sakfella hana, því að þeir gjörðu iðrun við prédikun Jónasar, og hér er meira en Jónas.

42 Drottning Suðurlanda mun rísa upp í dóminum ásamt þessari kynslóð og sakfella hana,
því að hún kom frá endimörkum jarðar að heyra speki Salómons, og hér er meira en
Salómon.
43 Þegar óhreinn andi fer út af manni, reikar hann um eyðihrjóstur og leitar hælis, en finnur
ekki.
44 Þá segir hann: ‚Ég vil hverfa aftur í hús mitt, þaðan sem ég fór.' Og er hann kemur og
finnur það tómt, sópað og prýtt,
45 fer hann og tekur með sér sjö aðra anda sér verri, og þeir fara inn og setjast þar að, og
verður svo hlutur þess manns verri eftir en áður. Eins mun fara fyrir þessari vondu
kynslóð."
46 Meðan hann var enn að tala við fólkið kom móðir hans og bræður. Þau stóðu úti og
vildu tala við hann.
47 Einhver sagði við hann: "Móðir þín og bræður standa hér úti og vilja tala við þig."
48 Jesús svaraði þeim, er við hann mælti: "Hver er móðir mín, og hverjir eru bræður
mínir?"
49 Og hann rétti út höndina yfir lærisveina sína og sagði: "Hér er móðir mín og bræður
mínir.
50 Hver sem gjörir vilja föður míns, sem er á himnum, sá er bróðir minn, systir og móðir."

KAFLA 13

Sama dag gekk Jesús að heiman og settist við vatnið.
2 Svo mikill mannfjöldi safnaðist að honum, að hann varð að stíga í bát og sitja þar. En allt
fólkið stóð á ströndinni.
3 Hann talaði margt til þeirra í dæmisögum. Hann sagði: "Sáðmaður gekk út að sá,
4 og þá er hann sáði, féll sumt hjá götunni, og fuglar komu og átu það upp.
5 Sumt féll í grýtta jörð, þar sem var lítill jarðvegur, og það rann skjótt upp, því það hafði
ekki djúpa jörð.
6 Þegar sól hækkaði, visnaði það, og sökum þess að það hafði ekki rætur, skrælnaði það.
7 Sumt féll meðal þyrna, og þyrnarnir uxu og kæfðu það.
8 En sumt féll í góða jörð og bar ávöxt, sumt hundraðfaldan, sumt sextugfaldan og sumt
þrítugfaldan.
9 Hver sem eyru hefur, hann heyri."
10 Þá komu lærisveinarnir til hans og spurðu: "Hvers vegna talar þú til þeirra í
dæmisögum?"
11 Hann svaraði: "Yður er gefið að þekkja leynda dóma himnaríkis, hinum er það ekki
gefið.
12 Því að þeim, sem hefur, mun gefið verða, og hann mun hafa gnægð, en frá þeim, sem
eigi hefur, mun tekið verða jafnvel það, sem hann hefur.
13 Þess vegna tala ég til þeirra í dæmisögum, að sjáandi sjá þeir ekki og heyrandi heyra
þeir ekki né skilja.
14 Á þeim rætist spádómur Jesaja: Með eyrum munuð þér heyra og alls ekki skilja, og
sjáandi munuð þér horfa og ekkert sjá.
15 Því að hjarta lýðs þessa er sljótt orðið, og illa heyra þeir með eyrum sínum, og
augunum hafa þeir lokað, svo að þeir sjái ekki með augunum né heyri með eyrunum og
skilji með hjartanu og snúi sér, og ég lækni þá.

16 En sæl eru augu yðar, að þau sjá, og eyru yðar, að þau heyra.

17 Sannlega segi ég yður: Margir spámenn og réttlátir þráðu að sjá það, sem þér sjáið, en sáu það ekki, og heyra það, sem þér heyrið, en heyrðu það ekki.

18 Heyrið þá hvað dæmisagan um sáðmanninn merkir:

19 Þegar einhver heyrir orðið um ríkið og skilur ekki, þá kemur hinn vondi og rænir því, sem sáð var í hjarta hans. Það sem sáð var við götuna, merkir þetta.

20 Það sem sáð var í grýtta jörð, merkir þann, sem tekur orðinu með fögnuði, um leið og hann heyrir það,

21 en hefur enga rótfestu. Hann er hvikull, og er þrenging verður eða ofsókn vegna orðsins, bregst hann þegar.

22 Það er sáð var meðal þyrna, merkir þann, sem heyrir orðið, en áhyggjur heimsins og tál auðæfanna kefja orðið, svo það ber engan ávöxt.

23 En það er sáð var í góða jörð, merkir þann, sem heyrir orðið og skilur það. Hann er sá, sem ber ávöxt og gefur af sér hundraðfalt, sextugfalt eða þrítugfalt."

24 Aðra dæmisögu sagði hann þeim: "Líkt er um himnaríki og mann, er sáði góðu sæði í akur sinn.

25 En er menn voru í svefni, kom óvinur hans, sáði illgresi meðal hveitisins og fór síðan.

26 Þegar sæðið spratt upp og tók að bera ávöxt, kom illgresið og í ljós.

27 Þá komu þjónar húsbóndans til hans og sögðu við hann: ‚Herra, sáðir þú ekki góðu sæði í akur þinn? Hvaðan kemur illgresið?'

28 Hann svaraði þeim: ‚Þetta hefur einhver óvinur gjört.' Þjónarnir sögðu við hann: ‚Viltu, að vér förum og tínum það?'

29 Hann sagði: ‚Nei, með því að tína illgresið, gætuð þér slitið upp hveitið um leið.

30 Látið hvort tveggja vaxa saman fram að kornskurði. Þegar komin er kornskurðartíð, mun ég segja við kornskurðarmenn: Safnið fyrst illgresinu og bindið í bundin til að brenna því, en hirðið hveitið í hlöðu mína.'"

31 Aðra dæmisögu sagði hann þeim: "Líkt er himnaríki mustarðskorni, sem maður tók og sáði í akur sinn.

32 Smæst er það allra sáðkorna, en nær það vex, er það öllum jurtum meira, það verður tré, og fuglar himins koma og hreiðra sig í greinum þess."

33 Aðra dæmisögu sagði hann þeim: "Líkt er himnaríki súrdeigi, er kona tók og fól í þrem mælum mjöls, uns það sýrðist allt."

34 Þetta allt talaði Jesús í dæmisögum til fólksins, og án dæmisagna talaði hann ekki til þeirra.

35 Það átti að rætast, sem sagt er fyrir munn spámannsins: Ég mun opna munn minn í dæmisögum, mæla fram það, sem hulið var frá grundvöllun heims.

36 Þá skildi hann við mannfjöldann og fór inn. Lærisveinar hans komu til hans og sögðu: "Skýrðu fyrir oss dæmisöguna um illgresið á akrinum."

37 Hann mælti: "Sá er sáir góða sæðinu, er Mannssonurinn,

38 akurinn er heimurinn, góða sæðið merkir börn ríkisins, en illgresið börn hins vonda.

39 Óvinurinn, sem sáði því, er djöfullinn. Kornskurðurinn er endir veraldar og kornskurðarmennirnir englar.

40 Eins og illgresinu er safnað og brennt í eldi, þannig verður við endi veraldar.

41 Mannssonurinn mun senda engla sína, og þeir munu safna úr ríki hans öllum, sem hneykslunum valda og ranglæti fremja,

42 og kasta þeim í eldsofninn. Þar verður grátur og gnístran tanna.

43 Þá munu réttlátir skína sem sól í ríki föður þeirra. Hver sem eyru hefur, hann heyri.
44 Líkt er himnaríki fjársjóði, sem fólginn var í jörðu og maður fann og leyndi. Í fögnuði
sínum fór hann, seldi allar eigur sínar og keypti akur þann.
45 Enn er himnaríki líkt kaupmanni, sem leitaði að fögrum perlum.
46 Og er hann fann eina dýrmæta perlu, fór hann, seldi allt, sem hann átti, og keypti hana.
47 Enn er himnaríki líkt neti, sem lagt er í sjó og safnar alls kyns fiski.
48 Þegar það er fullt, draga menn það á land, setjast við og safna þeim góðu í ker, en
kasta þeim óætu burt.
49 Svo mun verða, þegar veröld endar: Englarnir munu fara til, skilja vonda menn frá
réttlátum
50 og kasta þeim í eldsofninn. Þar verður grátur og gnístran tanna.
51 Hafið þér skilið allt þetta?" "Já," svöruðu þeir.
52 Hann sagði við þá: "Þannig er sérhver fræðimaður, sem orðinn er lærisveinn himnaríkis,
líkur húsföður, sem ber fram nýtt og gamalt úr forðabúri sínu."
53 Þegar Jesús hafði lokið þessum dæmisögum, hélt hann þaðan.
54 Hann kom í ættborg sína og tók að kenna þeim í samkundu þeirra. Þeir undruðust
stórum og sögðu: "Hvaðan kemur honum þessi speki og kraftaverkin?
55 Er þetta ekki sonur smiðsins? Heitir ekki móðir hans María og bræður hans Jakob,
Jósef, Símon og Júdas?
56 Og eru ekki systur hans allar hjá oss? Hvaðan kemur honum þá allt þetta?"
57 Og þeir hneyksluðust á honum. En Jesús sagði við þá: "Hvergi er spámaður minna
metinn en í landi sínu og með heimamönnum."
58 Og hann gjörði þar ekki mörg kraftaverk sökum vantrúar þeirra.

KAFLA 14

Um þessar mundir spyr Heródes fjórðungsstjóri tíðindin af Jesú.
2 Og hann segir við sveina sína: "Þetta er Jóhannes skírari, hann er risinn frá dauðum,
þess vegna eru kraftarnir að verki í honum."
3 En Heródes hafði látið taka Jóhannes höndum, fjötra hann og varpa í fangelsi vegna
Heródíasar, konu Filippusar bróður síns,
4 því Jóhannes hafði sagt við hann: "Þú mátt ekki eiga hana."
5 Heródes vildi deyða hann, en óttaðist lýðinn, þar eð menn töldu hann vera spámann.
6 En á afmælisdegi Heródesar dansaði dóttir Heródíasar dans frammi fyrir gestunum og
hreif Heródes svo,
7 að hann sór þess eið að veita henni hvað sem hún bæði um.
8 Að undirlagi móður sinnar segir hún: "Gef mér hér á fati höfuð Jóhannesar skírara."
9 Konungur varð hryggur við, en vegna eiðsins og gesta sinna bauð hann að veita henni
þetta.
10 Hann sendi í fangelsið og lét hálshöggva Jóhannes þar.
11 Höfuð hans var borið inn á fati og fengið stúlkunni, en hún færði móður sinni.
12 Lærisveinar hans komu, tóku líkið og greftruðu, fóru síðan og sögðu Jesú.
13 Þegar Jesús heyrði þetta, fór hann þaðan á báti á óbyggðan stað og vildi vera einn. En
fólkið frétti það og fór gangandi á eftir honum úr borgunum.
14 Þegar Jesús steig á land, sá hann þar mikinn mannfjölda, og hann kenndi í brjósti um

þá og læknaði þá af þeim, er sjúkir voru.

15 Um kvöldið komu lærisveinarnir að máli við hann og sögðu: "Hér er engin mannabyggð
og dagur liðinn. Lát nú fólkið fara, að þeir geti náð til þorpanna og keypt sér vistir."

16 Jesús svaraði þeim: "Ekki þurfa þeir að fara, gefið þeim sjálfir að eta."

17 Þeir svara honum: "Vér höfum hér ekki nema fimm brauð og tvo fiska."

18 Hann segir: "Færið mér það hingað."

19 Og hann bauð fólkinu að setjast í grasið. Þá tók hann brauðin fimm og fiskana tvo, leit
upp til himins, þakkaði Guði, braut brauðin og gaf lærisveinunum, en þeir fólkinu.

20 Og þeir neyttu allir og urðu mettir. Og þeir tóku saman brauðbitana, er af gengu, tólf
körfur fullar.

21 En þeir, sem neytt höfðu, voru um fimm þúsund karlmenn, auk kvenna og barna.

22 Tafarlaust knúði hann lærisveina sína að fara í bátinn og halda á undan sér yfir um,
meðan hann sendi fólkið brott.

23 Og er hann hafði látið fólkið fara, gekk hann til fjalls að biðjast fyrir í einrúmi. Þegar
kvöld var komið, var hann þar einn.

24 En báturinn var þegar kominn langt frá landi og lá undir áföllum, því að vindur var á
móti.

25 En er langt var liðið nætur kom hann til þeirra, gangandi á vatninu.

26 Þegar lærisveinarnir sáu hann ganga á vatninu, varð þeim bilt við. Þeir sögðu: "Þetta er
vofa," og æptu af hræðslu.

27 En Jesús mælti jafnskjótt til þeirra: "Verið hughraustir, það er ég, verið óhræddir."

28 Pétur svaraði honum: "Ef það ert þú, herra, þá bjóð mér að koma til þín á vatninu."

29 Jesús svaraði: "Kom þú!" Og Pétur sté úr bátnum og gekk á vatninu til hans.

30 En sem hann sá rokið, varð hann hræddur og tók að sökkva. Þá kallaði hann: "Herra,
bjarga þú mér!"

31 Jesús rétti þegar út höndina, tók í hann og sagði: "Þú trúlitli, hví efaðist þú?"

32 Þeir stigu í bátinn, og þá lægði vindinn.

33 En þeir sem í bátnum voru, tilbáðu hann og sögðu: "Sannarlega ert þú sonur Guðs."

34 Þegar þeir höfðu náð yfir um, komu þeir að landi við Genesaret.

35 Fólkið á þeim stað þekkti hann og sendi boð um allt nágrennið, og menn færðu til hans
alla þá, er sjúkir voru.

36 Þeir báðu hann að mega rétt snerta fald klæða hans, og allir, sem snertu hann, urðu
alheilir.

KAFLA 15

Nú komu til Jesú farísear og fræðimenn frá Jerúsalem og sögðu:

2 "Hvers vegna brjóta lærisveinar þínir erfikenning forfeðranna? Þeir taka ekki handlaugar,
áður en þeir neyta matar."

3 Hann svaraði þeim: "Hvers vegna brjótið þér sjálfir boðorð Guðs sakir erfikenningar
yðar?

4 Guð hefur sagt: ‚Heiðra föður þinn og móður,' og: ‚Hver sem formælir föður eða móður,
skal dauða deyja.'

5 En þér segið: Hver sem segir við föður sinn eða móður: ‚Það sem þér hefði getað orðið
til styrktar frá mér, er musterisfé,'

6 hann á ekki að heiðra föður sinn [eða móður]. Þér ógildið orð Guðs með erfikenning yðar.

7 Hræsnarar, sannspár var Jesaja um yður, er hann segir:

8 Lýður þessi heiðrar mig með vörunum, en hjarta þeirra er langt frá mér.

9 Til einskis dýrka þeir mig, er þeir kenna þá lærdóma, sem eru mannasetningar einar."

10 Og hann kallaði til sín mannfjöldann og sagði: "Heyrið og skiljið.

11 Ekki saurgar það manninn, sem inn fer í munninn, hitt saurgar manninn, sem út fer af munni."

12 Þá komu lærisveinar hans og sögðu við hann: "Veistu, að farísearnir hneyksluðust, þegar þeir heyrðu orð þín?"

13 Hann svaraði: "Sérhver jurt, sem faðir minn himneskur hefur eigi gróðursett, mun upprætt verða.

14 Látið þá eiga sig! Þeir eru blindir, leiðtogar blindra. Ef blindur leiðir blindan, falla báðir í gryfju."

15 Þá sagði Pétur við hann: "Skýrðu fyrir oss líkinguna."

16 Hann svaraði: "Eruð þér líka skilningslausir ennþá?

17 Skiljið þér ekki, að allt sem inn kemur í munninn, fer í magann og lendir síðan í safnþrónni?

18 En það sem út fer af munni, kemur frá hjartanu. Og slíkt saurgar manninn.

19 Því að frá hjartanu koma illar hugsanir, manndráp, hórdómur, saurlifnaður, þjófnaður, ljúgvitni, lastmælgi.

20 Þetta er það, sem saurgar manninn. En að eta með óþvegnum höndum saurgar engan mann."

21 Þaðan hélt Jesús til byggða Týrusar og Sídonar.

22 Þá kom kona nokkur kanversk úr þeim héruðum og kallaði: "Miskunna þú mér, herra, sonur Davíðs! Dóttir mín er mjög kvalin af illum anda."

23 En hann svaraði henni engu orði. Lærisveinar hans komu þá og báðu hann: "Láttu hana fara, hún eltir oss með hrópum."

24 Hann mælti: "Ég er ekki sendur nema til týndra sauða af Ísraelsætt."

25 Konan kom, laut honum og sagði: "Herra, hjálpa þú mér!"

26 Hann svaraði: "Ekki sæmir að taka brauð barnanna og kasta því fyrir hundana."

27 Hún sagði: "Satt er það, herra, þó eta hundarnir mola þá, sem falla af borðum húsbænda þeirra."

28 Þá mælti Jesús við hana: "Kona, mikil er trú þín. Verði þér sem þú vilt." Og dóttir hennar varð heil frá þeirri stundu.

29 Þaðan fór Jesús og kom að Galíleuvatni. Og hann gekk upp á fjall og settist þar.

30 Menn komu til hans hópum saman og höfðu með sér halta menn og blinda, fatlaða, mállausa og marga aðra og lögðu þá fyrir fætur hans, og hann læknaði þá.

31 Fólkið undraðist, þegar það sá mállausa mæla, fatlaða heila, halta ganga og blinda sjá. Og þeir lofuðu Guð Ísraels.

32 Jesús kallaði til sín lærisveina sína og sagði: "Ég kenni í brjósti um mannfjöldann. Þeir hafa nú hjá mér verið þrjá daga og hafa ekkert til matar. Ég vil ekki láta þá fara fastandi frá mér, þeir gætu örmagnast á leiðinni."

33 Lærisveinarnir sögðu: "Hvar fáum vér nóg brauð til að metta allt þetta fólk hér í óbyggðum?"

34 Jesús spyr: "Hve mörg brauð hafið þér?" Þeir svara: "Sjö, og fáeina smáfiska."
35 Þá bauð hann fólkinu að setjast á jörðina,
36 tók brauðin sjö og fiskana, gjörði þakkir og braut þau og gaf lærisveinunum, en lærisveinarnir fólkinu.
37 Allir neyttu og urðu mettir. Síðan tóku þeir saman leifarnar, sjö körfur fullar.
38 En þeir, sem neytt höfðu, voru fjórar þúsundir karlmanna auk kvenna og barna.
39 Síðan lét hann fólkið fara, sté í bátinn og kom í Magadanbyggðir.

KAFLA 16

Þá komu farísear og saddúkear, vildu freista hans og báðu hann að sýna sér tákn af himni.
2 Hann svaraði þeim: "Að kvöldi segið þér: ‚Það verður góðviðri, því að roði er á lofti.'
3 Og að morgni: ‚Illviðri í dag, himinninn er rauður og þungbúinn.' Útlit loftsins kunnið þér að ráða, en ekki tákn tímanna.
4 Vond og ótrú kynslóð heimtar tákn, en eigi verður henni annað tákn gefið en tákn Jónasar." Síðan skildi hann við þá og fór.
5 Þegar lærisveinarnir fóru yfir um vatnið, höfðu þeir gleymt að taka með sér brauð.
6 Jesús sagði við þá: "Gætið yðar, varist súrdeig farísea og saddúkea."
7 En þeir ræddu sín á milli, að þeir hefðu ekki tekið brauð.
8 Jesús varð þess vís og sagði: "Hvað eruð þér að tala um það, trúlitlir menn, að þér hafið ekki brauð?
9 Skynjið þér ekki enn? Minnist þér ekki brauðanna fimm handa fimm þúsundum og hve margar körfur þér tókuð saman?
10 Eða brauðanna sjö handa fjórum þúsundum og hve margar körfur þér tókuð saman?
11 Hvernig má það vera, að þér skynjið ekki, að ég var ekki að tala um brauð við yður. Varist súrdeig farísea og saddúkea."
12 Þá skildu þeir, að hann hafði ekki talað um að varast súrdeig í brauði, heldur kenningu farísea og saddúkea.
13 Þegar Jesús kom í byggðir Sesareu Filippí, spurði hann lærisveina sína: "Hvern segja menn Mannssoninn vera?"
14 Þeir svöruðu: "Sumir Jóhannes skírara, aðrir Elía og enn aðrir Jeremía eða einn af spámönnunum."
15 Hann spyr: "En þér, hvern segið þér mig vera?"
16 Símon Pétur svarar: "Þú ert Kristur, sonur hins lifanda Guðs."
17 Þá segir Jesús við hann: "Sæll ert þú, Símon Jónasson! Hold og blóð hefur ekki opinberað þér þetta, heldur faðir minn á himnum.
18 Og ég segi þér: Þú ert Pétur, kletturinn, og á þessum kletti mun ég byggja kirkju mína, og máttur heljar mun ekki á henni sigrast.
19 Ég mun fá þér lykla himnaríkis, og hvað sem þú bindur á jörðu, mun bundið á himnum, og hvað sem þú leysir á jörðu, mun leyst á himnum."
20 Þá lagði hann ríkt á við lærisveinana að segja engum, að hann væri Kristur.
21 Upp frá þessu tók Jesús að sýna lærisveinum sínum fram á, að hann ætti að fara til Jerúsalem, líða þar margt af hendi öldunga, æðstu presta og fræðimanna og verða líflátinn, en rísa upp á þriðja degi.

22 En Pétur tók hann á einmæli og fór að átelja hann: "Guð náði þig, herra, þetta má aldrei
fyrir þig koma."
23 Jesús sneri sér við og mælti til Péturs: "Vík frá mér, Satan, þú ert mér til ásteytingar, þú
hugsar ekki um það, sem Guðs er, heldur það, sem manna er."
24 Þá mælti Jesús við lærisveina sína: "Hver sem vill fylgja mér, afneiti sjálfum sér, taki
kross sinn og fylgi mér.
25 Því að hver sem vill bjarga lífi sínu, mun týna því, og hver sem týnir lífi sínu mín vegna,
mun finna það.
26 Hvað stoðar það manninn að eignast allan heiminn og fyrirgjöra sálu sinni? Eða hvað
gæti maður látið til endurgjalds fyrir sálu sína?
27 Mannssonurinn mun koma í dýrð föður síns með englum sínum, og þá mun hann gjalda
sérhverjum eftir breytni hans.
28 Sannlega segi ég yður: Nokkrir þeirra, sem hér standa, munu eigi dauða bíða, fyrr en
þeir sjá Mannssoninn koma í ríki sínu."

KAFLA 17

Eftir sex daga tekur Jesús með sér þá Pétur, Jakob og Jóhannes, bróður hans og fer
með þá upp á hátt fjall, að þeir væru einir saman.
2 Þar ummyndaðist hann fyrir augum þeirra, ásjóna hans skein sem sól, og klæði hans
urðu björt eins og ljós.
3 Og Móse og Elía birtust þeim, og voru þeir á tali við hann.
4 Pétur tók til máls og sagði við Jesú: "Herra, gott er, að vér erum hér. Ef þú vilt, skal ég
gjöra hér þrjár tjaldbúðir, þér eina, Móse eina og Elía eina."
5 Meðan hann var enn að tala, skyggði yfir þá bjart ský, og rödd úr skýinu sagði: "Þessi er
minn elskaði sonur, sem ég hef velþóknun á. Hlýðið á hann!"
6 Þegar lærisveinarnir heyrðu þetta, féllu þeir fram á ásjónur sínar og hræddust mjög.
7 Jesús gekk til þeirra, snart þá og mælti: "Rísið upp, og óttist ekki."
8 En er þeir hófu upp augu sín, sáu þeir engan nema Jesú einan.
9 Á leiðinni ofan fjallið bauð Jesús þeim og mælti: "Segið engum frá sýninni, fyrr en
Mannssonurinn er risinn upp frá dauðum."
10 Lærisveinarnir spurðu hann: "Hví segja fræðimennirnir, að Elía eigi fyrst að koma?"
11 Hann svaraði: "Víst kemur Elía og færir allt í lag.
12 En ég segi yður: Elía er þegar kominn, og menn þekktu hann ekki, heldur gjörðu honum
allt sem þeir vildu. Eins mun og Mannssonurinn píslir þola af hendi þeirra."
13 Þá skildu lærisveinarnir, að hann hafði talað við þá um Jóhannes skírara.
14 Þegar þeir komu til fólksins, gekk til hans maður, féll á kné fyrir honum
15 og sagði: "Herra, miskunna þú syni mínum. Hann er tunglsjúkur og illa haldinn. Oft fellur
hann á eld og oft í vatn.
16 Ég fór með hann til lærisveina þinna, en þeir gátu ekki læknað hann."
17 Jesús svaraði: "Ó, þú vantrúa og rangsnúna kynslóð, hversu lengi á ég að vera hjá
yður? Hversu lengi á ég að umbera yður? Færið hann hingað til mín."
18 Og Jesús hastaði á hann og illi andinn fór úr honum. Og sveinninn varð heill frá þeirri
stundu.
19 Þá komu lærisveinarnir til Jesú og spurðu hann einslega: "Hvers vegna gátum vér ekki

rekið hann út?"

20 Hann svaraði þeim: "Vegna þess að yður skortir trú. Sannlega segi ég yður: Ef þér hafið
trú eins og mustarðskorn, getið þér sagt við fjall þetta: Flyt þig héðan og þangað, og það
mun flytja sig. Ekkert verður yður um megn.

21 [En þetta kyn verður eigi út rekið nema með bæn og föstu.]"

22 Þegar þeir voru saman í Galíleu, sagði Jesús við þá: "Mannssonurinn verður framseldur
í manna hendur,

23 og þeir munu lífláta hann, en á þriðja degi mun hann upp rísa." Þeir urðu mjög hryggir.

24 Þá er þeir komu til Kapernaum, gengu menn þeir, sem heimta inn musterisgjaldið, til
Péturs og spurðu: "Geldur meistari yðar eigi musterisgjaldið?"

25 Hann kvað svo vera. En er hann kom inn, tók Jesús fyrr til máls og mælti: "Hvað líst þér,
Símon? Af hverjum heimta konungar jarðarinnar toll eða skatt? Af börnum sínum eða
vandalausum?"

26 "Af vandalausum," sagði Pétur. Jesús mælti: "Þá eru börnin frjáls.

27 En til þess vér hneykslum þá ekki, skaltu fara niður að vatni og renna öngli, taktu síðan
fyrsta fiskinn, sem þú dregur, opna munn hans og muntu finna pening. Tak hann og greið
þeim fyrir mig og þig."

KAFLA 18

Á þeirri stundu komu lærisveinarnir til Jesú og spurðu: "Hver er mestur í himnaríki?"

2 Hann kallaði til sín lítið barn, setti það meðal þeirra

3 og sagði: "Sannlega segi ég yður: Nema þér snúið við og verðið eins og börn, komist þér
aldrei í himnaríki.

4 Hver sem auðmýkir sjálfan sig eins og barn þetta, sá er mestur í himnaríki.

5 Hver sem tekur við einu slíku barni í mínu nafni, tekur við mér.

6 En hverjum þeim, sem tælir til falls einn af þessum smælingjum, sem á mig trúa, væri
betra að vera sökkt í sjávardjúp með mylnustein hengdan um háls.

7 Vei heiminum vegna ginninga hans. Hjá ginningum verður eigi komist, en vei þeim
manni, sem veldur.

8 Ef hönd þín eða fótur tælir þig til falls, þá sníð hann af og kasta frá þér. Betra er þér
handarvana eða höltum inn að ganga til lífsins en hafa báðar hendur og báða fætur og
verða kastað í hinn eilífa eld.

9 Og ef auga þitt tælir þig til falls, þá ríf það úr og kasta frá þér. Betra er þér eineygðum inn
að ganga til lífsins en hafa bæði augu og verða kastað í eldsvítið.

10 Varist að forsmá nokkurn þessara smælingja. Ég segi yður, að englar þeirra á himnum
sjá jafnan auglit míns himneska föður.

11 [Því að Mannssonurinn er kominn að frelsa hið týnda.]

12 Hvað virðist yður? Ef einhver á hundrað sauði og einn þeirra villist frá, skilur hann ekki
þá níutíu og níu eftir í fjallinu og fer að leita þess, sem villtur er?

13 Og auðnist honum að finna hann, þá segi ég yður með sanni, að hann fagnar meir yfir
honum en þeim níutíu og níu, sem villtust ekki frá.

14 Þannig er það eigi vilji yðar himneska föður, að nokkur þessara smælingja glatist.

15 Ef bróðir þinn syndgar [gegn þér], skaltu fara og tala um fyrir honum, og sé það ykkar
einna í milli. Láti hann sér segjast, hefur þú unnið bróður þinn.

16 En láti hann sér ekki segjast, skaltu taka með þér einn eða tvo, að ‚hvert orð sé staðfest

með framburði tveggja eða þriggja vitna.'

17 Ef hann skeytir þeim ekki, þá seg það söfnuðinum, og skeyti hann ekki söfnuðinum heldur, þá sé hann þér sem heiðingi eða tollheimtumaður.

18 Sannlega segi ég yður: Hvað sem þér bindið á jörðu, mun bundið á himni, og hvað sem þér leysið á jörðu, mun leyst á himni.

19 Enn segi ég yður: Hverja þá bæn, sem tveir yðar verða einhuga um á jörðu, mun faðir minn á himnum veita þeim.

20 Því að hvar sem tveir eða þrír eru saman komnir í mínu nafni, þar er ég mitt á meðal þeirra."

21 Þá gekk Pétur til hans og spurði: "Herra, hve oft á ég að fyrirgefa bróður mínum, ef hann misgjörir við mig? Svo sem sjö sinnum?"

22 Jesús svaraði: "Ekki segi ég þér sjö sinnum heldur sjötíu sinnum sjö.

23 Því að líkt er um himnaríki og konung, sem vildi láta þjóna sína gjöra skil.

24 Hann hóf reikningsskilin, og var færður til hans maður, er skuldaði tíu þúsund talentur.

25 Sá gat ekkert borgað, og bauð konungur þá, að hann skyldi seldur ásamt konu og börnum og öllu, sem hann átti, til lúkningar skuldinni.

26 Þá féll þjónninn til fóta honum og sagði: ‚Haf biðlund við mig, og ég mun borga þér allt.'

27 Og herra þjónsins kenndi í brjósti um hann, lét hann lausan og gaf honum upp skuldina.

28 Þegar þjónn þessi kom út, hitti hann einn samþjón sinn, sem skuldaði honum hundrað denara. Hann greip hann, tók fyrir kverkar honum og sagði: ‚Borga það, sem þú skuldar!'

29 Samþjónn hans féll þá til fóta honum og bað hann: ‚Haf biðlund við mig, og ég mun borga þér.'

30 En hann vildi ekki, heldur fór og lét varpa honum í fangelsi, uns hann hefði borgað skuldina.

31 Þegar samþjónar hans sáu, hvað orðið var, urðu þeir mjög hryggir og sögðu herra sínum allt, sem gjörst hafði.

32 Konungurinn kallar þá þjóninn fyrir sig og segir við hann: ‚Illi þjónn, alla þessa skuld gaf ég þér upp, af því að þú baðst mig.

33 Bar þér þá ekki einnig að miskunna samþjóni þínum, eins og ég miskunnaði þér?'

34 Og konungur varð reiður og afhenti hann böðlunum, uns hann hefði goldið allt, sem hann skuldaði honum.

35 Þannig mun og faðir minn himneskur gjöra við yður, nema hver og einn yðar fyrirgefi af hjarta bróður sínum."

KAFLA 19

Þegar Jesús hafði mælt þessum orðum, fór hann úr Galíleu og hélt til byggða Júdeu handan Jórdanar.

2 Fjöldi manna fylgdi honum, og þar læknaði hann þá.

3 Þá komu til hans farísear og vildu freista hans. Þeir spurðu: "Leyfist manni að skilja við konu sína fyrir hvaða sök sem er?"

4 Hann svaraði: "Hafið þér eigi lesið, að skaparinn gjörði þau frá upphafi karl og konu

5 og sagði: ‚Fyrir því skal maður yfirgefa föður og móður og bindast konu sinni, og þau tvö skulu verða einn maður.'

6 Þannig eru þau ekki framar tvö, heldur einn maður. Það sem Guð hefur tengt saman, má

maður eigi sundur skilja."

7 Þeir segja við hann: "Hvers vegna bauð þá Móse að gefa konu skilnaðarbréf og skilja svo við hana?"

8 Hann svarar: "Vegna harðúðar hjartna yðar leyfði Móse yður að skilja við konur yðar, en frá upphafi var þetta eigi þannig.

9 Ég segi yður: Sá sem skilur við konu sína nema sakir hórdóms og kvænist annarri, drýgir hór."

10 Þá sögðu lærisveinar hans: "Fyrst svo er háttað stöðu karls gagnvart konu, þá er ekki vænlegt að kvænast."

11 Hann svaraði þeim: "Þetta er ekki á allra færi, heldur þeirra einna, sem það er gefið.

12 Sumir eru vanhæfir til hjúskapar frá móðurlífi, sumir eru vanhæfir gjörðir af manna völdum, sumir hafa sjálfir gjört sig vanhæfa vegna himnaríkis. Sá höndli, sem höndlað fær."

13 Þá færðu menn til hans börn, að hann legði hendur yfir þau og bæði fyrir þeim, en lærisveinar hans átöldu þá.

14 En Jesús sagði: "Leyfið börnunum að koma til mín, varnið þeim eigi, því að slíkra er himnaríki."

15 Og hann lagði hendur yfir þau og fór þaðan.

16 Þá kom til hans maður og spurði: "Meistari, hvað gott á ég að gjöra til þess að öðlast eilíft líf?"

17 Jesús sagði við hann: "Hví spyr þú mig um hið góða? Einn er sá hinn góði. Ef þú vilt inn ganga til lífsins, þá haltu boðorðin."

18 Hann spurði: "Hver?" Jesús sagði: "Þú skalt ekki morð fremja, þú skalt ekki drýgja hór, þú skalt ekki stela, þú skalt ekki bera ljúgvitni,

19 heiðra föður þinn og móður, og þú skalt elska náunga þinn eins og sjálfan þig."

20 Þá sagði ungi maðurinn: "Alls þessa hef ég gætt. Hvers er mér enn vant?"

21 Jesús sagði við hann: "Ef þú vilt vera fullkominn, skaltu fara, selja eigur þínar og gefa fátækum, og munt þú fjársjóð eiga á himnum. Kom síðan, og fylg mér."

22 Þegar ungi maðurinn heyrði þessi orð, fór hann brott hryggur, enda átti hann miklar eignir.

23 En Jesús sagði við lærisveina sína: "Sannlega segi ég yður: Torvelt verður auðmanni inn að ganga í himnaríki.

24 Enn segi ég: Auðveldara er úlfalda að fara gegnum nálarauga en auðmanni að komast inn í Guðs ríki."

25 Þegar lærisveinarnir heyrðu þetta, urðu þeir steini lostnir og sögðu: "Hver getur þá orðið hólpinn?"

26 Jesús horfði á þá og sagði: "Fyrir mönnum eru engin ráð til þessa, en Guð megnar allt."

27 Þá sagði Pétur við hann: "Vér yfirgáfum allt og fylgdum þér. Hvað munum vér hljóta?"

28 Jesús sagði við þá: "Sannlega segi ég yður: Þegar allt er orðið endurfætt og Mannssonurinn situr í dýrðarhásæti sínu, munuð þér, sem fylgið mér, einnig sitja í tólf hásætum og dæma tólf ættkvíslir Ísraels.

29 Og hver sem hefur yfirgefið heimili, bræður eða systur, föður eða móður, börn eða akra sakir nafns míns, mun fá margfalt aftur og öðlast eilíft líf.

30 En margir hinir fyrstu munu verða síðastir og hinir síðustu fyrstir.

KAFLA 20

Líkt er um himnaríki og húsbónda einn, sem gekk út árla morguns að ráða verkamenn í víngarð sinn.

2 Hann samdi við verkamennina um denar í daglaun og sendi þá í víngarð sinn.

3 Síðan gekk hann út um dagmál og sá aðra menn standa á torginu iðjulausa.

4 Hann sagði við þá: ‚Farið þér einnig í víngarðinn, og ég mun greiða yður sanngjörn laun.'

5 Þeir fóru. Aftur gekk hann út um hádegi og nón og gjörði sem fyrr.

6 Og síðdegis fór hann enn út og sá menn standa þar. Hann spyr þá: ‚Hví hímið þér hér iðjulausir allan daginn?'

7 Þeir svara: ‚Enginn hefur ráðið oss.' Hann segir við þá: ‚Farið þér einnig í víngarðinn.'

8 Þegar kvöld var komið, sagði eigandi víngarðsins við verkstjóra sinn: ‚Kalla þú á verkamennina og greið þeim kaupið. Þú skalt byrja á þeim síðustu og enda á þeim fyrstu.'

9 Nú komu þeir, sem ráðnir voru síðdegis, og fengu hver sinn denar.

10 Þegar þeir fyrstu komu, bjuggust þeir við að fá meira, en fengu sinn denarinn hver.

11 Þeir tóku við honum og fóru að mögla gegn húsbónda sínum.

12 Þeir sögðu: ‚Þessir síðustu hafa unnið aðeins eina stund, og þú gjörir þá jafna oss, er höfum borið hita og þunga dagsins.'

13 Hann sagði þá við einn þeirra: ‚Vinur, ekki gjöri ég þér rangt til, sömdum við ekki um einn denar?

14 Taktu þitt og farðu leiðar þinnar. Ég vil gjalda þessum síðasta eins og þér.

15 Er ég ekki sjálfur fjár míns ráðandi? Eða sérðu ofsjónum yfir því, að ég er góðgjarn?'

16 Þannig verða hinir síðustu fyrstir og hinir fyrstu síðastir."

17 Jesús hélt nú upp til Jerúsalem, og á leiðinni tók hann þá tólf afsíðis og sagði við þá:

18 "Nú förum vér upp til Jerúsalem. Þar verður Mannssonurinn framseldur æðstu prestum og fræðimönnum. Þeir munu dæma hann til dauða

19 og framselja hann heiðingjum, að þeir hæði hann, húðstrýki og krossfesti. En á þriðja degi mun hann upp rísa."

20 Þá kom til hans móðir þeirra Sebedeussona með sonum sínum, laut honum og vildi biðja hann bónar.

21 Hann spyr hana: "Hvað viltu?" Hún segir: "Lát þú þessa tvo syni mína sitja þér við hlið í ríki þínu, annan til hægri handar þér og hinn til vinstri."

22 Jesús svarar: "Þið vitið ekki, hvers þið biðjið. Getið þið drukkið þann kaleik, sem ég á að drekka?" Þeir segja við hann: "Það getum við."

23 Hann segir við þá: "Kaleik minn munuð þið drekka. En mitt er ekki að veita, hver situr mér til hægri handar eða vinstri. Það veitist þeim, sem það er fyrirbúið af föður mínum."

24 Þegar hinir tíu heyrðu þetta, gramdist þeim við bræðurna tvo.

25 En Jesús kallaði þá til sín og mælti: "Þér vitið, að þeir, sem ráða fyrir þjóðum, drottna yfir þeim, og höfðingjar láta menn kenna á valdi sínu.

26 En eigi sé svo meðal yðar, heldur sé sá, sem mikill vill verða meðal yðar, þjónn yðar.

27 Og sá er vill fremstur vera meðal yðar, sé þræll yðar,

28 eins og Mannssonurinn er ekki kominn til þess að láta þjóna sér, heldur til að þjóna og gefa líf sitt til lausnargjalds fyrir marga."

29 Þegar þeir fóru frá Jeríkó, fylgdi honum mikill mannfjöldi.

30 Tveir menn blindir sátu þar við veginn. Þegar þeir heyrðu, að þar færi Jesús, hrópuðu þeir: "Herra, miskunna þú okkur, sonur Davíðs!"

31 Fólkið hastaði á þá, að þeir þegðu, en þeir hrópuðu því meir: "Herra, miskunna þú

okkur, sonur Davíðs!"

32 Jesús nam staðar, kallaði á þá og sagði: "Hvað viljið þið að ég gjöri fyrir ykkur?"

33 Þeir mæltu: "Herra, lát augu okkar opnast."

34 Jesús kenndi í brjósti um þá og snart augu þeirra. Jafnskjótt fengu þeir sjónina og fylgdu honum.

KAFLA 21

Þegar þeir nálguðust Jerúsalem og komu til Betfage við Olíufjallið, sendi Jesús tvo lærisveina

2 og sagði við þá: "Farið í þorpið hér framundan ykkur, og jafnskjótt munuð þið finna ösnu bundna og fola hjá henni. Leysið þau og færið mér.

3 Ef einhver hefur orð um, þá svarið: ‚Herrann þarf þeirra við,' og mun hann jafnskjótt senda þau."

4 Þetta varð, svo að rættist það, sem sagt er fyrir munn spámannsins:

5 Segið dótturinni Síon: Sjá, konungur þinn kemur til þín, hógvær er hann og ríður asna, fola undan áburðargrip.

6 Lærisveinarnir fóru og gjörðu sem Jesús hafði boðið þeim,

7 komu með ösnuna og folann og lögðu á þau klæði sín, en hann steig á bak.

8 Fjöldamargir breiddu klæði sín á veginn, en aðrir hjuggu lim af trjánum og stráðu á veginn.

9 Og múgur sá, sem á undan fór og eftir fylgdi, hrópaði: "Hósanna syni Davíðs! Blessaður sé sá sem kemur, í nafni Drottins! Hósanna í hæstum hæðum!"

10 Þegar hann kom inn í Jerúsalem, varð öll borgin í uppnámi, og menn spurðu: "Hver er hann?"

11 Fólkið svaraði: "Það er spámaðurinn Jesús frá Nasaret í Galíleu."

12 Þá gekk Jesús í helgidóminn og rak út alla, sem voru að selja þar og kaupa, hratt um borðum víxlaranna og stólum dúfnasalanna

13 og mælti við þá: "Ritað er: ‚Hús mitt á að vera bænahús,' en þér gjörið það að ræningjabæli."

14 Blindir og haltir komu til hans í helgidóminum, og hann læknaði þá.

15 Æðstu prestarnir og fræðimennirnir sáu dásemdarverkin, sem hann gjörði, og heyrðu börnin hrópa í helgidóminum: "Hósanna syni Davíðs!" Þeir urðu gramir við

16 og sögðu við hann: "Heyrir þú, hvað þau segja?" Jesús svaraði þeim: "Já, hafið þér aldrei lesið þetta: ‚Af barna munni og brjóstmylkinga býrðu þér lof.'"

17 Og hann fór frá þeim og úr borginni til Betaníu og hafði þar náttstað.

18 Árla morguns hélt hann aftur til borgarinnar og kenndi hungurs.

19 Hann sá fíkjutré eitt við veginn og gekk að því, en fann þar ekkert nema blöðin tóm. Hann segir við það: "Aldrei framar vaxi ávöxtur á þér að eilífu." En fíkjutréð visnaði þegar í stað.

20 Lærisveinarnir sáu þetta, undruðust og sögðu: "Hvernig gat fíkjutréð visnað svo fljótt?"

21 Jesús svaraði þeim: "Sannlega segi ég yður: Ef þér eigið trú og efist ekki, getið þér ekki aðeins gjört slíkt sem fram kom við fíkjutréð. Þér gætuð enda sagt við fjall þetta: ‚Lyft þér upp, og steyp þér í hafið,' og svo mundi fara.

22 Allt sem þér biðjið í bæn yðar, munuð þér öðlast, ef þér trúið."

23 Hann gekk í helgidóminn. Þá komu æðstu prestarnir og öldungar lýðsins til hans, þar
sem hann var að kenna, og spurðu: "Með hvaða valdi gjörir þú þetta? Hver gaf þér þetta
vald?"
24 Jesús svaraði þeim: "Ég vil og leggja eina spurningu fyrir yður. Ef þér svarið mér, mun
ég segja yður, með hvaða valdi ég gjöri þetta.
25 Hvaðan var skírn Jóhannesar? Frá himni eða frá mönnum?" Þeir ráðguðust hver við
annan og sögðu: "Ef vér svörum: ‚Frá himni,' spyr hann: ‚Hví trúðuð þér honum þá ekki?'
26 Ef vér segjum: ‚Frá mönnum,' megum vér óttast lýðinn, því að allir telja Jóhannes
spámann."
27 Og þeir svöruðu Jesú: "Vér vitum það ekki." Hann sagði við þá: "Ég segi yður þá ekki
heldur, með hvaða valdi ég gjöri þetta.
28 Hvað virðist yður? Maður nokkur átti tvo sonu. Hann gekk til hins fyrra og sagði: ‚Sonur
minn, far þú og vinn í dag í víngarði mínum.'
29 Hann svaraði: ‚Það vil ég ekki.' En eftir á sá hann sig um hönd og fór.
30 Þá gekk hann til hins síðara og mælti á sömu leið. Hann svaraði: ‚Já, herra,' en fór
hvergi.
31 Hvor þeirra tveggja gjörði vilja föðurins?" Þeir svara: "Sá fyrri." Þá mælti Jesús:
"Sannlega segi ég yður: Tollheimtumenn og skækjur verða á undan yður inn í Guðs ríki.
32 Því að Jóhannes kom til yðar og vísaði veg réttlætis, og þér trúðuð honum ekki, en
tollheimtumenn og skækjur trúðu honum. Það sáuð þér, en snerust samt ekki síðar og
trúðuð honum.
33 Heyrið aðra dæmisögu: Landeigandi nokkur plantaði víngarð. Hann hlóð garð um hann,
gróf fyrir vínþröng og reisti turn, seldi hann síðan vínyrkjum á leigu og fór úr landi.
34 Þegar ávaxtatíminn nálgaðist, sendi hann þjóna sína til vínyrkjanna að fá ávöxt sinn.
35 En vínyrkjarnir tóku þjóna hans, börðu einn, drápu annan og grýttu hinn þriðja.
36 Aftur sendi hann aðra þjóna, fleiri en þá fyrri, og eins fóru þeir með þá.
37 Síðast sendi hann til þeirra son sinn og sagði: "Þeir munu virða son minn.
38 Þegar vínyrkjarnir sáu soninn, sögðu þeir sín á milli: ‚Þetta er erfinginn. Förum og
drepum hann, og náum arfi hans.'
39 Og þeir tóku hann, köstuðu honum út fyrir víngarðinn og drápu hann.
40 Hvað mun nú eigandi víngarðsins gjöra við vínyrkja þessa, þegar hann kemur?"
41 Þeir svara: "Þeim vondu mönnum mun hann vægðarlaust tortíma og selja víngarðinn
öðrum vínyrkjum á leigu, sem gjalda honum ávöxtinn á réttum tíma."
42 Og Jesús segir við þá: "Hafið þér aldrei lesið í ritningunum: Sá steinn, sem smiðirnir
höfnuðu, er orðinn hyrningarsteinn. Þetta er verk Drottins, og undursamlegt er það í
augum vorum.
43 Þess vegna segi ég yður: Guðs ríki verður frá yður tekið og gefið þeirri þjóð, sem ber
ávexti þess.
44 [Sá sem fellur á þennan stein, mun sundur molast, og þann sem hann fellur á, mun
hann sundur merja.]"
45 Þegar æðstu prestarnir og farísearnir heyrðu dæmisögur hans, skildu þeir, að hann átti
við þá.
46 Þeir vildu taka hann höndum, en óttuðust fólkið, þar eð menn töldu hann vera spámann.

KAFLA 22

Þá tók Jesús enn að tala við þá í dæmisögum og mælti:
2 "Líkt er um himnaríki og konung einn, sem gjörði brúðkaup sonar síns.
3 Hann sendi þjóna sína að kalla til brúðkaupsins þá, sem boðnir voru, en þeir vildu ekki koma.
4 Aftur sendi hann aðra þjóna og mælti: ‚Segið þeim, sem boðnir voru: Veislu mína hef ég búið, uxum mínum og alifé er slátrað, og allt er tilbúið, komið í brúðkaupið.'
5 En þeir skeyttu því ekki. Einn fór á akur sinn, annar til kaupskapar síns,
6 en hinir tóku þjóna hans, misþyrmdu þeim og drápu.
7 Konungur reiddist, sendi út her sinn og lét tortíma morðingjum þessum og brenna borg þeirra.
8 Síðan segir hann við þjóna sína: ‚Brúðkaupsveislan er tilbúin, en hinir boðnu voru ekki verðugir.
9 Farið því út á vegamót, og bjóðið í brúðkaupið hverjum þeim sem þér finnið.'
10 Þjónarnir fóru út á vegina og söfnuðu öllum, sem þeir fundu, vondum og góðum, svo að brúðkaupssalurinn varð alskipaður gestum.
11 Konungur gekk þá inn að sjá gestina og leit þar mann, sem var ekki búinn brúðkaupsklæðum.
12 Hann segir við hann: ‚Vinur, hvernig ert þú hér kominn og ert ekki í brúðkaupsklæðum?' Maðurinn gat engu svarað.
13 Konungur sagði þá við þjóna sína: ‚Bindið hann á höndum og fótum og varpið honum í ystu myrkur. Þar verður grátur og gnístran tanna.'
14 Því að margir eru kallaðir, en fáir útvaldir."
15 Þá gengu farísearnir burt og tóku saman ráð sín, hvernig þeir gætu flækt hann í orðum.
16 Þeir senda til hans lærisveina sína ásamt Heródesarsinnum, og þeir segja: "Meistari, vér vitum, að þú ert sannorður og kennir Guðs veg í sannleika, þú hirðir ekki um álit neins, enda gjörir þú þér engan mannamun.
17 Seg oss því, hvað þér líst? Leyfist að gjalda keisaranum skatt eða ekki?"
18 Jesús þekkti illsku þeirra og sagði: "Hví freistið þér mín, hræsnarar?
19 Sýnið mér peninginn, sem goldinn er í skatt." Þeir fengu honum denar.
20 Hann spyr: "Hvers mynd og yfirskrift er þetta?"
21 Þeir svara: "Keisarans." Hann segir: "Gjaldið þá keisaranum það, sem keisarans er, og Guði það, sem Guðs er."
22 Þegar þeir heyrðu þetta, undruðust þeir, og þeir yfirgáfu hann og gengu burt.
23 Sama dag komu til hans saddúkear, en þeir neita því, að upprisa sé til, og sögðu við hann:
24 "Meistari, Móse segir: ‚Deyi maður barnlaus, þá skal bróðir hans ganga að eiga konu bróður síns og vekja honum niðja.'
25 Hér voru með oss sjö bræður. Sá fyrsti kvæntist og dó. Hann átti engan niðja og eftirlét því bróður sínum konuna.
26 Eins varð um næsta og þriðja og þá alla sjö.
27 Síðast allra dó konan.
28 Kona hvers þeirra sjö verður hún í upprisunni? Allir höfðu þeir átt hana."
29 En Jesús svaraði þeim: "Þér villist, því að þér þekkið ekki ritningarnar né mátt Guðs.
30 Í upprisunni kvænast menn hvorki né giftast. Þeir eru sem englar á himni.
31 En um upprisu dauðra hafið þér ekki lesið það sem Guð segir við yður:

32 ‚Ég er Guð Abrahams, Guð Ísaks og Guð Jakobs.' Ekki er hann Guð dauðra, heldur lifenda."

33 En mannfjöldinn hlýddi á og undraðist mjög kenningu hans.

34 Þegar farísear heyrðu, að hann hafði gjört saddúkea orðlausa, komu þeir saman.

35 Og einn þeirra, sem var lögvitringur, vildi freista hans og spurði:

36 "Meistari, hvert er hið æðsta boðorð í lögmálinu?"

37 Hann svaraði honum: ",Elska skalt þú Drottin, Guð þinn, af öllu hjarta þínu, allri sálu þinni og öllum huga þínum.'

38 Þetta er hið æðsta og fremsta boðorð.

39 Annað er þessu líkt: ‚Þú skalt elska náunga þinn eins og sjálfan þig.'

40 Á þessum tveimur boðorðum hvílir allt lögmálið og spámennirnir."

41 Meðan farísearnir voru saman komnir, spurði Jesús þá:

42 "Hvað virðist yður um Krist? Hvers son er hann?" Þeir svara: "Davíðs."

43 Hann segir: "Hvernig getur þá Davíð, innblásinn andanum, kallað hann drottin? Hann segir:

44 Drottinn sagði við minn drottin: Set þig mér til hægri handar, þangað til ég gjöri óvini þína að fótskör þinni.

45 Fyrst Davíð kallar hann drottin, hvernig getur hann þá verið sonur hans?"

46 Enginn gat svarað honum einu orði, og frá þeim degi þorði enginn að spyrja hann neins framar.

KAFLA 23

Þá talaði Jesús til mannfjöldans og lærisveina sinna:

2 "Á stóli Móse sitja fræðimenn og farísear.

3 Því skuluð þér gjöra og halda allt, sem þeir segja yður, en eftir breytni þeirra skuluð þér ekki fara, því þeir breyta ekki sem þeir bjóða.

4 Þeir binda þungar byrðar og leggja mönnum á herðar, en sjálfir vilja þeir ekki snerta þær einum fingri.

5 Öll sín verk gjöra þeir til að sýnast fyrir mönnum, þeir breikka minnisborða sína og stækka skúfana.

6 Ljúft er þeim að skipa hefðarsæti í veislum og æðsta bekk í samkundum,

7 láta heilsa sér á torgum og kallast meistarar af mönnum.

8 En þér skuluð ekki láta kalla yður meistara, því einn er yðar meistari og þér allir bræður.

9 Þér skuluð ekki kalla neinn föður yðar á jörðu, því einn er faðir yðar, sá sem er á himnum.

10 Þér skuluð ekki heldur láta kalla yður leiðtoga, því einn er leiðtogi yðar, Kristur.

11 Sá mesti meðal yðar sé þjónn yðar.

12 Hver sem upp hefur sjálfan sig, mun auðmýktur verða, en sá sem auðmýkir sjálfan sig, mun upp hafinn verða.

13 Vei yður, fræðimenn og farísear, hræsnarar! Þér læsið himnaríki fyrir mönnum. Sjálfir gangið þér ekki þar inn, og þeim, sem inn vilja ganga, leyfið þér eigi inn að komast.

14 [Vei yður, fræðimenn og farísear, hræsnarar! Þér etið upp heimili ekkna og flytjið langar bænir að yfirskini. Þér munuð fá því þyngri dóm.]

15 Vei yður, fræðimenn og farísear, hræsnarar! Þér farið um láð og lög til að snúa einum til

yðar trúar, og þegar það tekst, gjörið þér hann hálfu verra vítisbarn en þér sjálfir eruð.

16 Vei yður, blindir leiðtogar! Þér segið: ‚Ef einhver sver við musterið, þá er það ógilt, en sverji menn við gullið í musterinu, þá er það gildur eiður.'

17 Blindu heimskingjar, hvort er meira gullið eða musterið, sem helgar gullið?

18 Þér segið: ‚Ef einhver sver við altarið, þá er það ógilt, en sverji menn við fórnina, sem á því er, þá er það gildur eiður.'

19 Blindu menn, hvort er meira fórnin eða altarið, sem helgar fórnina?

20 Sá sem sver við altarið, sver við það og allt, sem á því er.

21 Sá sem sver við musterið, sver við það og við þann, sem í því býr.

22 Og sá sem sver við himininn, sver við hásæti Guðs og við þann, sem í því situr.

23 Vei yður, fræðimenn og farísear, hræsnarar! Þér gjaldið tíund af myntu, anís og kúmeni, en hirðið ekki um það, sem mikilvægast er í lögmálinu, réttlæti, miskunn og trúfesti. Þetta ber að gjöra og hitt eigi ógjört að láta.

24 Blindu leiðtogar, þér síið mýfluguna, en svelgið úlfaldann!

25 Vei yður, fræðimenn og farísear, hræsnarar! Þér hreinsið bikarinn og diskinn utan, en innan eru þeir fullir yfirgangs og óhófs.

26 Blindi farísei, hreinsaðu fyrst bikarinn innan, að hann verði líka hreinn að utan.

27 Vei yður, fræðimenn og farísear, hræsnarar! Þér líkist hvítum kölkuðum gröfum, sem sýnast fagrar utan, en innan eru fullar af dauðra manna beinum og alls kyns óþverra.

28 Þannig eruð þér, sýnist hið ytra réttlátir í augum manna, en eruð hið innra fullir hræsni og ranglætis.

29 Vei yður, fræðimenn og farísear, hræsnarar! Þér hlaðið upp grafir spámannanna og skreytið leiði hinna réttlátu

30 og segið: Ef vér hefðum lifað á dögum feðra vorra, hefðum vér ekki átt hlut með þeim í lífláti spámannanna.

31 Þannig vitnið þér sjálfir um yður, að þér eruð synir þeirra, sem myrtu spámennina.

32 Nú skuluð þér fylla mæli feðra yðar.

33 Höggormar og nöðru kyn, hvernig fáið þér umflúið helvítisdóm?

34 Þess vegna sendi ég til yðar spámenn, spekinga og fræðimenn. Suma þeirra munuð þér lífláta og krossfesta, aðra húðstrýkja í samkundum yðar og ofsækja borg úr borg.

35 Þannig kemur yfir yður allt saklaust blóð, sem úthellt hefur verið á jörðinni, frá blóði Abels hins réttláta til blóðs Sakaría Barakíasonar, sem þér drápuð milli musterisins og altarisins.

36 Sannlega segi ég yður: Allt mun þetta koma yfir þessa kynslóð.

37 Jerúsalem, Jerúsalem! Þú sem líflætur spámennina og grýtir þá, sem sendir eru til þín! Hversu oft vildi ég safna börnum þínum, eins og hænan safnar ungum sínum undir vængi sér, og þér vilduð eigi.

38 Hús yðar verður í eyði látið.

39 Ég segi yður: Héðan af munuð þér eigi sjá mig, fyrr en þér segið: ‚Blessaður sé sá sem kemur, í nafni Drottins.'"

KAFLA 24

Jesús gekk út úr helgidóminum og hélt brott. Þá komu lærisveinar hans og vildu sýna
honum byggingar helgidómsins.
2 Hann sagði við þá: "Þér sjáið allt þetta? Sannlega segi ég yður, hér mun ekki eftir látinn
steinn yfir steini, er eigi sé niður brotinn."
3 Þá er hann sat á Olíufjallinu, gengu lærisveinarnir til hans og spurðu hann einslega:
"Seg þú oss, hvenær verður þetta? Og hvert mun tákn komu þinnar og endaloka
veraldar?"
4 Jesús svaraði þeim: "Varist að láta nokkurn leiða yður í villu.
5 Margir munu koma í mínu nafni og segja: ‚Ég er Kristur!' og marga munu þeir leiða í
villu.
6 Þér munuð spyrja hernað og ófriðartíðindi. Gætið þess, að skelfast ekki. Þetta á að
verða, en endirinn er ekki þar með kominn.
7 Þjóð mun rísa gegn þjóð og ríki gegn ríki, þá verður hungur og landskjálftar á ýmsum
stöðum.
8 Allt þetta er upphaf fæðingarhríðanna.
9 Þá munu menn framselja yður til pyndinga og taka af lífi, og allar þjóðir munu hata yður
vegna nafns míns.
10 Margir munu þá falla frá og framselja hver annan og hata.
11 Fram munu koma margir falsspámenn og leiða marga í villu.
12 Og vegna þess að lögleysi magnast, mun kærleikur flestra kólna.
13 En sá sem staðfastur er allt til enda, mun hólpinn verða.
14 Og þetta fagnaðarerindi um ríkið verður prédikað um alla heimsbyggðina öllum þjóðum
til vitnisburðar. Og þá mun endirinn koma.
15 Þegar þér sjáið viðurstyggð eyðingarinnar, sem Daníel spámaður talar um, standa á
helgum stað," - lesandinn athugi það -
16 "þá flýi þeir, sem í Júdeu eru, til fjalla.
17 Sá sem er uppi á þaki, fari ekki ofan að sækja neitt í hús sitt.
18 Og sá sem er á akri, skal ekki hverfa aftur að taka yfirhöfn sína.
19 Vei þeim sem þungaðar eru eða börn hafa á brjósti á þeim dögum.
20 Biðjið, að flótti yðar verði ekki um vetur eða á hvíldardegi.
21 Þá verður sú mikla þrenging, sem engin hefur þvílík verið frá upphafi heims allt til þessa
og mun aldrei verða.
22 Ef dagar þessir hefðu ekki verið styttir, kæmist enginn maður af. En vegna hinna
útvöldu munu þeir dagar styttir verða.
23 Ef einhver segir þá við yður: ‚Hér er Kristur' eða ‚þar', þá trúið því ekki.
24 Því að fram munu koma falskristar og falsspámenn, og þeir munu gjöra stór tákn og
undur til að leiða afvega jafnvel hina útvöldu, ef orðið gæti.
25 Sjá, ég hef sagt yður það fyrir.
26 Ef þeir segja við yður: ‚Sjá, hann er í óbyggðum,' þá farið ekki þangað. Ef þeir segja:
‚Sjá, hann er í leynum,' þá trúið því ekki.
27 Eins og elding sem leiftrar frá austri til vesturs, svo mun verða koma Mannssonarins.
28 Þar munu ernirnir safnast, sem hræið er.
29 En þegar eftir þrenging þessara daga mun sólin sortna og tunglið hætta að skína.
Stjörnurnar munu hrapa af himni og kraftar himnanna bifast.
30 Þá mun tákn Mannssonarins birtast á himni, og allar kynkvíslir jarðarinnar hefja

kveinstafi. Og menn munu sjá Mannssoninn koma á skýjum himins með mætti og mikilli dýrð.

31 Hann mun senda út engla sína með hvellum lúðri, og þeir munu safna hans útvöldu úr áttunum fjórum, himinskauta milli.

32 Nemið líkingu af fíkjutrénu. Þegar greinar þess fara að mýkjast og laufið að springa út, þá vitið þér, að sumar er í nánd.

33 Eins skuluð þér vita, þegar þér sjáið allt þetta, að hann er í nánd, fyrir dyrum.

34 Sannlega segi ég yður: Þessi kynslóð mun ekki líða undir lok, uns allt þetta er komið fram.

35 Himinn og jörð munu líða undir lok, en orð mín munu aldrei undir lok líða.

36 En þann dag og stund veit enginn, hvorki englar á himnum né sonurinn, enginn nema faðirinn einn.

37 Eins og var á dögum Nóa, svo mun verða við komu Mannssonarins.

38 Dagana fyrir flóðið átu menn og drukku, kvæntust og giftust allt til þess dags, er Nói gekk í örkina.

39 Og þeir vissu ekki, fyrr en flóðið kom og hreif þá alla burt. Eins verður við komu Mannssonarins.

40 Þá verða tveir á akri, annar mun tekinn, hinn eftir skilinn.

41 Tvær munu mala á kvörn, önnur verður tekin, hin eftir skilin.

42 Vakið því, þér vitið eigi, hvaða dag Drottinn yðar kemur.

43 Það skiljið þér, að húsráðandi vekti og léti ekki brjótast inn í hús sitt, ef hann vissi á hvaða stundu nætur þjófurinn kæmi.

44 Verið þér og viðbúnir, því að Mannssonurinn kemur á þeirri stundu, sem þér ætlið eigi.

45 Hver er sá trúi og hyggni þjónn, sem húsbóndinn hefur sett yfir hjú sín að gefa þeim mat á réttum tíma?

46 Sæll er sá þjónn, er húsbóndinn finnur breyta svo, er hann kemur.

47 Sannlega segi ég yður: Hann mun setja hann yfir allar eigur sínar.

48 En ef illur þjónn segir í hjarta sínu: ‚Húsbónda mínum dvelst,'

49 og hann tekur að berja samþjóna sína og eta og drekka með svöllurum,

50 þá mun húsbóndi þess þjóns koma á þeim degi, sem hann væntir ekki, á þeirri stundu, sem hann veit ekki,

51 höggva hann og láta hann fá hlut með hræsnurum. Þar verður grátur og gnístran tanna.

KAFLA 25

Þá er líkt um himnaríki og tíu meyjar, sem fóru til móts við brúðgumann með lampa sína.

2 Fimm þeirra voru fávísar, en fimm hyggnar.

3 Þær fávísu tóku lampa sína, en höfðu ekki olíu með sér,

4 en hinar hyggnu tóku olíu með á könnum ásamt lömpum sínum.

5 Nú dvaldist brúðgumanum, og urðu þær allar syfjaðar og sofnuðu.

6 Um miðnætti kvað við hróp: ‚Sjá, brúðguminn kemur, farið til móts við hann.'

7 Þá vöknuðu meyjarnar allar og tóku til lampa sína.

8 En þær fávísu sögðu við þær hyggnu: ‚Gefið oss af olíu yðar, það er að slokkna á lömpum vorum.'

9 Þær hyggnu svöruðu: ‚Nei, hún nægir aldrei handa öllum. Farið heldur til kaupmanna og

kaupið handa yður.'

10 Meðan þær voru að kaupa, kom brúðguminn, og þær sem viðbúnar voru, gengu með honum inn til brúðkaupsins, og dyrum var lokað.

11 Seinna komu hinar meyjarnar og sögðu: ‚Herra, herra, ljúk upp fyrir oss.'

12 En hann svaraði: ‚Sannlega segi ég yður, ég þekki yður ekki.'

13 Vakið því, þér vitið ekki daginn né stundina.

14 Svo er um himnaríki sem mann, er ætlaði úr landi. Hann kallaði þjóna sína og fól þeim eigur sínar.

15 Einum fékk hann fimm talentur, öðrum tvær og þeim þriðja eina, hverjum eftir hæfni. Síðan fór hann úr landi.

16 Sá sem fékk fimm talentur, fór þegar, ávaxtaði þær og græddi aðrar fimm.

17 Eins gjörði sá er tvær fékk. Hann græddi aðrar tvær.

18 En sá sem fékk eina, fór og gróf fé húsbónda síns í jörð og faldi það.

19 Löngu síðar kom húsbóndi þessara þjóna og lét þá gjöra skil.

20 Sá með fimm talenturnar gekk þá fram, færði honum aðrar fimm og sagði: ‚Herra, fimm talentur seldir þú mér í hendur, hér hef ég grætt aðrar fimm.'

21 Húsbóndi hans sagði við hann: ‚Gott, þú góði og trúi þjónn. Yfir litlu varstu trúr, yfir mikið mun ég setja þig. Gakk inn í fögnuð herra þíns.'

22 Þá gekk fram sá með tvær talenturnar og mælti: ‚Herra, tvær talentur seldir þú mér í hendur, hér hef ég grætt aðrar tvær.'

23 Og húsbóndi hans sagði við hann: ‚Gott, þú góði og trúi þjónn, yfir litlu varstu trúr, yfir mikið mun ég setja þig. Gakk inn í fögnuð herra þíns.'

24 Loks kom sá er fékk eina talentu, og sagði: ‚Herra, ég vissi, að þú ert maður harður, sem uppsker þar, sem þú sáðir ekki, og safnar þar, sem þú stráðir ekki.

25 Ég var hræddur og fól talentu þína í jörð. Hér hefur þú þitt.'

26 Og húsbóndi hans sagði við hann: ‚Illi og lati þjónn, þú vissir, að ég uppsker þar, sem ég sáði ekki, og safna þar, sem ég stráði ekki.

27 Þú áttir því að leggja fé mitt í banka. Þá hefði ég fengið það með vöxtum, þegar ég kom heim.

28 Takið af honum talentuna, og fáið þeim, sem hefur tíu talenturnar.

29 Því að hverjum sem hefur, mun gefið verða, og hann mun hafa gnægð, en frá þeim, sem eigi hefur, mun tekið verða jafnvel það, sem hann hefur.

30 Rekið þennan ónýta þjón út í ystu myrkur. Þar verður grátur og gnístran tanna.'

31 Þegar Mannssonurinn kemur í dýrð sinni og allir englar með honum, þá mun hann sitja í dýrðarhásæti sínu.

32 Allar þjóðir munu safnast frammi fyrir honum, og hann mun skilja hvern frá öðrum, eins og hirðir skilur sauði frá höfrum.

33 Sauðunum skipar hann sér til hægri handar, en höfrunum til vinstri.

34 Og þá mun konungurinn segja við þá til hægri: ‚Komið þér, hinir blessuðu föður míns, og takið að erfð ríkið, sem yður var búið frá grundvöllun heims.

35 Því hungraður var ég, og þér gáfuð mér að eta, þyrstur var ég, og þér gáfuð mér að drekka, gestur var ég, og þér hýstuð mig,

36 nakinn og þér klædduð mig, sjúkur og þér vitjuðuð mín, í fangelsi var ég, og þér komuð til mín.'

37 Þá munu þeir réttlátu segja: ‚Herra, hvenær sáum vér þig hungraðan og gáfum þér að

eta eða þyrstan og gáfum þér að drekka?

38 Hvenær sáum vér þig gestkominn og hýstum þig, nakinn og klæddum þig?

39 Og hvenær sáum vér þig sjúkan eða í fangelsi og komum til þín?'

40 Konungurinn mun þá svara þeim: ‚Sannlega segi ég yður, það allt, sem þér gjörðuð einum minna minnstu bræðra, það hafið þér gjört mér.'

41 Síðan mun hann segja við þá til vinstri handar: ‚Farið frá mér, bölvaðir, í þann eilífa eld, sem búinn er djöflinum og árum hans.

42 Því hungraður var ég, en þér gáfuð mér ekki að eta, þyrstur var ég, en þér gáfuð mér ekki að drekka,

43 gestur var ég, en þér hýstuð mig ekki, nakinn, en þér klædduð mig ekki, ég var sjúkur og í fangelsi, en ekki vitjuðuð þér mín.'

44 Þá munu þeir svara: ‚Herra, hvenær sáum vér þig hungraðan eða þyrstan, gestkominn eða nakinn, sjúkan eða í fangelsi, og hjálpuðum þér ekki?'

45 Hann mun þá svara þeim: ‚Sannlega segi ég yður: Það allt sem þér gjörðuð ekki einum hinna minnstu bræðra minna, það hafið þér ekki heldur gjört mér.'

46 Og þeir munu fara til eilífrar refsingar, en hinir réttlátu til eilífs lífs."

KAFLA 26

Þegar Jesús hafði lokið öllum þessum orðum, sagði hann við lærisveina sína:

2 "Þér vitið, að eftir tvo daga eru páskar. Þá verður Mannssonurinn framseldur til krossfestingar."

3 Æðstu prestarnir og öldungar lýðsins söfnuðust nú saman í höll æðsta prestsins, er Kaífas hét,

4 og réðu með sér að handsama Jesú með svikum og taka hann af lífi.

5 En þeir sögðu: "Ekki á hátíðinni, annars verður uppþot með lýðnum."

6 En Jesús var í Betaníu, í húsi Símonar líkþráa.

7 Kom þá til hans kona og hafði alabastursbuðk með dýrum smyrslum og hellti yfir höfuð honum, þar sem hann sat að borði.

8 Við þessa sjón urðu lærisveinarnir gramir og sögðu: "Til hvers er þessi sóun?

9 Þetta hefði mátt selja dýru verði og gefa fátækum."

10 Jesús varð þess vís og sagði við þá: "Hvað eruð þér að angra konuna? Gott verk gjörði hún mér.

11 Fátæka hafið þér jafnan hjá yður, en mig hafið þér ekki ávallt.

12 Þegar hún hellti þessum smyrslum yfir líkama minn, var hún að búa mig til greftrunar.

13 Sannlega segi ég yður: Hvar sem fagnaðarerindi þetta verður flutt, um heim allan, mun þess og getið verða, sem hún gjörði, til minningar um hana."

14 Þá fór einn þeirra tólf, Júdas Ískaríot að nafni, til æðstu prestanna

15 og sagði: "Hvað viljið þér gefa mér fyrir að framselja yður Jesú?" En þeir greiddu honum þrjátíu silfurpeninga.

16 Upp frá þessu leitaði hann færis að framselja hann.

17 Á fyrsta degi ósýrðu brauðanna komu lærisveinarnir til Jesú og sögðu: "Hvar vilt þú, að vér búum þér páskamáltíðina?"

18 Hann mælti: "Farið til ákveðins manns í borginni, og segið við hann: ‚Meistarinn segir: Minn tími er í nánd, hjá þér vil ég halda páska með lærisveinum mínum.'"

19 Lærisveinarnir gjörðu sem Jesús bauð þeim og bjuggu til páskamáltíðar.

20 Um kvöldið sat hann til borðs með þeim tólf.

21 Og er þeir mötuðust, sagði hann: "Sannlega segi ég yður: Einn af yður mun svíkja mig."

22 Þeir urðu mjög hryggir og sögðu við hann, einn af öðrum: "Ekki er það ég, herra?"

23 Hann svaraði þeim: "Sá sem dýfði hendi í fatið með mér, mun svíkja mig.

24 Mannssonurinn fer að sönnu héðan, svo sem um hann er ritað, en vei þeim manni, sem því veldur, að Mannssonurinn verður framseldur. Betra væri þeim manni að hafa aldrei fæðst."

25 En Júdas, sem sveik hann, sagði: "Rabbí, ekki er það ég?" Jesús svaraði: "Þú sagðir það."

26 Þá er þeir mötuðust, tók Jesús brauð, þakkaði Guði, braut það og gaf lærisveinunum og sagði: "Takið og etið, þetta er líkami minn."

27 Og hann tók kaleik, gjörði þakkir, gaf þeim og sagði: "Drekkið allir hér af.

28 Þetta er blóð mitt, blóð sáttmálans, úthellt fyrir marga til fyrirgefningar synda.

29 Ég segi yður: Héðan í frá mun ég eigi drekka af þessum vínviðar ávexti til þess dags, er ég drekk hann nýjan með yður í ríki föður míns."

30 Þegar þeir höfðu sungið lofsönginn, fóru þeir til Olíufjallsins.

31 Þá segir Jesús við þá: "Á þessari nóttu munuð þér allir hneykslast á mér, því að ritað er: ‚Ég mun slá hirðinn, og sauðir hjarðarinnar munu tvístrast.'

32 En eftir að ég er upp risinn, mun ég fara á undan yður til Galíleu."

33 Þá segir Pétur: "Þótt allir hneykslist á þér, skal ég aldrei hneykslast."

34 Jesús sagði við hann: "Sannlega segi ég þér: Á þessari nóttu, áður en hani galar, muntu þrisvar afneita mér."

35 Pétur svarar: "Þótt ég ætti að deyja með þér, þá mun ég aldrei afneita þér." Eins töluðu allir lærisveinarnir.

36 Þá kemur Jesús með þeim til staðar, er heitir Getsemane, og hann segir við lærisveinana: "Setjist hér, meðan ég fer og biðst fyrir þarna."

37 Hann tók með sér þá Pétur og báða sonu Sebedeusar. Og nú setti að honum hryggð og angist.

38 Hann segir við þá: "Sál mín er hrygg allt til dauða. Bíðið hér og vakið með mér."

39 Þá gekk hann lítið eitt áfram, féll fram á ásjónu sína, baðst fyrir og sagði: "Faðir minn, ef verða má, þá fari þessi kaleikur fram hjá mér. Þó ekki sem ég vil, heldur sem þú vilt."

40 Hann kemur aftur til lærisveinanna og finnur þá sofandi. Þá sagði hann við Pétur: "Þér gátuð þá ekki vakað með mér eina stund?

41 Vakið og biðjið, að þér fallið ekki í freistni. Andinn er reiðubúinn, en holdið veikt."

42 Aftur vék hann brott annað sinn og bað: "Faðir minn, ef eigi verður hjá því komist, að ég drekki þennan kaleik, þá verði þinn vilji."

43 Þegar hann kom aftur, fann hann þá enn sofandi, því drungi var á augum þeirra.

44 Þá fór hann enn frá þeim og baðst fyrir þriðja sinn með sömu orðum og fyrr.

45 Og hann kom til lærisveinanna og sagði við þá: "Sofið þér enn og hvílist? Sjá, stundin er komin og Mannssonurinn er framseldur í hendur syndugra manna.

46 Standið upp, förum! Í nánd er sá, er mig svíkur."

47 Meðan hann var enn að tala, kom Júdas, einn þeirra tólf, og með honum mikill flokkur frá æðstu prestunum og öldungum lýðsins, og höfðu þeir sverð og barefli.

48 Svikarinn hafði sagt þeim þetta til marks: "Sá sem ég kyssi, hann er það. Takið hann

höndum."

49 Hann gekk beint að Jesú og sagði: "Heill, rabbí!" og kyssti hann.

50 Jesús sagði við hann: "Vinur, hví ertu hér?" Þá komu hinir, lögðu hendur á Jesú og tóku hann.

51 Einn þeirra, sem með Jesú voru, greip til sverðs og brá því, hjó til þjóns æðsta prestsins og sneið af honum eyrað.

52 Jesús sagði við hann: "Slíðra sverð þitt! Allir, sem sverði bregða, munu fyrir sverði falla.

53 Hyggur þú, að ég geti ekki beðið föður minn að senda mér nú meira en tólf sveitir engla?

54 Hvernig ættu þá ritningarnar að rætast, sem segja, að þetta eigi svo að verða?"

55 Á þeirri stundu sagði Jesús við flokkinn: "Eruð þér að fara að mér með sverðum og bareflum eins og gegn ræningja til að handtaka mig? Daglega sat ég í helgidóminum og kenndi, og þér tókuð mig ekki höndum.

56 En allt verður þetta til þess, að ritningar spámannanna rætist." Þá yfirgáfu hann lærisveinarnir allir og flýðu.

57 Þeir sem tóku Jesú höndum, færðu hann til Kaífasar, æðsta prests, en þar voru saman komnir fræðimennirnir og öldungarnir.

58 Pétur fylgdi honum álengdar, allt að garði æðsta prestsins. Þar gekk hann inn og settist hjá þjónunum til að sjá, hver yrði endir á.

59 Æðstu prestarnir og allt ráðið leituðu ljúgvitnis gegn Jesú til að geta líflátið hann,

60 en fundu ekkert, þótt margir ljúgvottar kæmu. Loks komu tveir

61 og sögðu: "Þessi maður sagði: ‚Ég get brotið niður musteri Guðs og reist það aftur á þrem dögum.'"

62 Þá stóð æðsti presturinn upp og sagði: "Svarar þú því engu, sem þessir vitna gegn þér?"

63 En Jesús þagði. Þá sagði æðsti presturinn við hann: "Ég særi þig við lifandi Guð, segðu oss: Ertu Kristur, sonur Guðs?"

64 Jesús svarar honum: "Þú sagðir það. En ég segi yður: Upp frá þessu munuð þér sjá Mannssoninn sitja til hægri handar máttarins og koma á skýjum himins."

65 Þá reif æðsti presturinn klæði sín og sagði: "Hann guðlastar, hvað þurfum vér nú framar votta við? Þér heyrðuð guðlastið.

66 Hvað líst yður?" Þeir svöruðu: "Hann er dauðasekur."

67 Og þeir hræktu í andlit honum og slógu hann með hnefunum, en aðrir börðu hann með stöfum

68 og sögðu: "Spáðu nú, Kristur, hver var að slá þig?"

69 En Pétur sat úti í garðinum. Þar kom að honum þerna ein og sagði: "Þú varst líka með Jesú frá Galíleu."

70 Því neitaði hann svo allir heyrðu og sagði: "Ekki veit ég, hvað þú ert að fara."

71 Hann gekk út í fordyrið. Þar sá hann önnur þerna og sagði við þá, sem þar voru: "Þessi var með Jesú frá Nasaret."

72 En hann neitaði sem áður og sór þess eið, að hann þekkti ekki þann mann.

73 Litlu síðar komu þeir, er þar stóðu, og sögðu við Pétur: "Víst ertu líka einn af þeim, enda segir málfæri þitt til þín."

74 En hann sór og sárt við lagði, að hann þekkti ekki manninn. Um leið gól hani.

75 Og Pétur minntist þess, er Jesús hafði mælt: "Áður en hani galar, muntu þrisvar afneita mér." Og hann gekk út og grét beisklega.

KAFLA 27

Að morgni gjörðu allir æðstu prestarnir og öldungar lýðsins samþykkt gegn Jesú, að hann skyldi af lífi tekinn.

2 Þeir létu binda hann og færa brott og framseldu hann Pílatusi landshöfðingja.

3 Þegar Júdas, sem sveik hann, sá, að hann var dæmdur sekur, iðraðist hann og skilaði æðstu prestunum og öldungunum silfurpeningunum þrjátíu

4 og mælti: "Ég drýgði synd, ég sveik saklaust blóð." Þeir sögðu: "Hvað varðar oss um það? Það er þitt að sjá fyrir því."

5 Hann fleygði þá silfrinu inn í musterið og hélt brott. Síðan fór hann og hengdi sig.

6 Æðstu prestarnir tóku silfrið og sögðu: "Ekki má láta það í guðskistuna, því þetta eru blóðpeningar."

7 Og þeir urðu ásáttir um að kaupa fyrir þá leirkerasmiðs akurinn til grafreits handa útlendingum.

8 Þess vegna kallast hann enn í dag Blóðreitur.

9 Þá rættist það, sem sagt var fyrir munn Jeremía spámanns: "Þeir tóku silfurpeningana þrjátíu, það verð, sem sá var metinn á, er til verðs var lagður af Ísraels sonum,

10 og keyptu fyrir þá leirkerasmiðs akurinn eins og Drottinn hafði fyrir mig lagt."

11 Jesús kom nú fyrir landshöfðingjann. Landshöfðinginn spurði hann: "Ert þú konungur Gyðinga?" Jesús svaraði: "Þú segir það."

12 Æðstu prestarnir og öldungarnir báru á hann sakir, en hann svaraði engu.

13 Þá spurði Pílatus hann: "Heyrir þú ekki, hve mjög þeir vitna gegn þér?"

14 En hann svaraði honum ekki, engu orði hans, og undraðist landshöfðinginn mjög.

15 Á hátíðinni var landshöfðinginn vanur að gefa lýðnum lausan einn bandingja, þann er þeir vildu.

16 Þá var þar alræmdur bandingi í haldi, Barabbas að nafni.

17 Sem þeir nú voru saman komnir, sagði Pílatus við þá: "Hvorn viljið þér, að ég gefi yður lausan, Barabbas eða Jesú, sem kallast Kristur?"

18 Hann vissi, að þeir höfðu fyrir öfundar sakir framselt hann.

19 Meðan Pílatus sat á dómstólnum, sendi kona hans til hans með þessi orð: "Láttu þennan réttláta mann vera, þungir hafa draumar mínir verið í nótt hans vegna."

20 En æðstu prestarnir og öldungarnir fengu múginn til að biðja um Barabbas, en að Jesús yrði deyddur.

21 Landshöfðinginn spurði: "Hvorn þeirra tveggja viljið þér, að ég gefi yður lausan?" Þeir sögðu: "Barabbas."

22 Pílatus spyr: "Hvað á ég þá að gjöra við Jesú, sem kallast Kristur?" Þeir segja allir: "Krossfestu hann."

23 Hann spurði: "Hvað illt hefur hann þá gjört?" En þeir æptu því meir: "Krossfestu hann!"

24 Nú sér Pílatus, að hann fær ekki að gjört, en ólætin aukast. Hann tók vatn, þvoði hendur sínar frammi fyrir fólkinu og mælti: "Sýkn er ég af blóði þessa manns! Svarið þér sjálfir fyrir!"

25 Og allur lýðurinn sagði: "Komi blóð hans yfir oss og yfir börn vor!"

26 Þá gaf hann þeim Barabbas lausan, en lét húðstrýkja Jesú og framseldi hann til krossfestingar.

27 Hermenn landshöfðingjans fóru nú með hann inn í höllina og söfnuðu um hann allri hersveitinni.

28 Þeir afklæddu hann og færðu hann í skarlatsrauða kápu,

29 fléttuðu þyrnikórónu og settu á höfuð honum, en reyrsprota í hægri hönd hans. Síðan féllu þeir á kné fyrir honum og höfðu hann að háði og sögðu: "Heill þú, konungur Gyðinga!"

30 Og þeir hræktu á hann, tóku reyrsprotann og slógu hann í höfuðið.

31 Þegar þeir höfðu spottað hann, færðu þeir hann úr kápunni og í hans eigin klæði. Þá leiddu þeir hann út til að krossfesta hann.

32 Á leiðinni hittu þeir mann frá Kýrene, er Símon hét. Hann neyddu þeir til að bera kross Jesú.

33 Og er þeir komu til þess staðar, er heitir Golgata, það þýðir hauskúpustaður,

34 gáfu þeir honum vín að drekka, galli blandað. Hann bragðaði það, en vildi ekki drekka.

35 Þá krossfestu þeir hann. Og þeir köstuðu hlutum um klæði hans og skiptu með sér,

36 sátu þar svo og gættu hans.

37 Yfir höfði hans festu þeir sakargift hans svo skráða: ÞESSI ER JESÚS, KONUNGUR GYÐINGA.

38 Þá voru krossfestir með honum tveir ræningjar, annar til hægri, hinn til vinstri.

39 Þeir, sem fram hjá gengu, hæddu hann, skóku höfuð sín

40 og sögðu: "Þú sem brýtur niður musterið og reisir það á þrem dögum. Bjarga nú sjálfum þér, ef þú ert sonur Guðs, og stíg niður af krossinum!"

41 Eins gjörðu æðstu prestarnir gys að honum og fræðimennirnir og öldungarnir og sögðu:

42 "Öðrum bjargaði hann, sjálfum sér getur hann ekki bjargað. Hann er konungur Ísraels, stígi hann nú niður af krossinum, þá skulum vér trúa á hann.

43 Hann treystir Guði. Nú ætti Guð að frelsa hann, ef hann hefur mætur á honum. Eða sagði hann ekki: ‚Ég er sonur Guðs'?"

44 Einnig ræningjarnir, sem með honum voru krossfestir, smánuðu hann á sama hátt.

45 En frá hádegi varð myrkur um allt land til nóns.

46 Og um nón kallaði Jesús hárri röddu: "Elí, Elí, lama sabaktaní!" Það þýðir: "Guð minn, Guð minn, hví hefur þú yfirgefið mig?"

47 Nokkrir þeirra, er þar stóðu, heyrðu þetta og sögðu: "Hann kallar á Elía!"

48 Jafnskjótt hljóp einn þeirra til, tók njarðarvött og fyllti ediki, stakk á reyrstaf og gaf honum að drekka.

49 Hinir sögðu: "Sjáum til, hvort Elía kemur að bjarga honum."

50 En Jesús hrópaði aftur hárri röddu og gaf upp andann.

51 Þá rifnaði fortjald musterisins í tvennt, ofan frá og niður úr, jörðin skalf og björgin klofnuðu,

52 grafir opnuðust og margir líkamir helgra látinna manna risu upp.

53 Eftir upprisu Jesú gengu þeir úr gröfum sínum og komu í borgina helgu og birtust mörgum.

54 Þegar hundraðshöfðinginn og þeir, sem með honum gættu Jesú, sáu landskjálftann og atburði þessa, hræddust þeir mjög og sögðu: "Sannarlega var þessi maður sonur Guðs."

55 Þar voru og margar konur, sem álengdar horfðu á, þær höfðu fylgt Jesú frá Galíleu og
þjónað honum.
56 Meðal þeirra var María Magdalena, María, móðir þeirra Jakobs og Jósefs, og móðir
Sebedeussona.
57 Um kvöldið kom auðugur maður frá Arímaþeu, Jósef að nafni, er sjálfur var orðinn
lærisveinn Jesú.
58 Hann gekk til Pílatusar og bað hann um líkama Jesú. Pílatus bauð þá að fá Jósef hann.
59 Jósef tók líkið, sveipaði það hreinu línklæði
60 og lagði í nýja gröf, sem hann átti og hafði látið höggva í klett, velti síðan stórum steini
fyrir grafarmunnann og fór burt.
61 María Magdalena var þar og María hin, og sátu þær gegnt gröfinni.
62 Næsta dag, daginn eftir aðfangadag, gengu æðstu prestarnir og farísearnir saman fyrir
Pílatus
63 og sögðu: "Herra, vér minnumst þess, að svikari þessi sagði í lifanda lífi: ‚Eftir þrjá daga
rís ég upp.'
64 Bjóð því, að grafarinnar sé vandlega gætt allt til þriðja dags, ella gætu lærisveinar hans
komið og stolið honum og sagt fólkinu: ‚Hann er risinn frá dauðum.' Þá verða síðari svikin
verri hinum fyrri."
65 Pílatus sagði við þá: "Hér hafið þér varðmenn, farið og búið svo tryggilega um sem best
þér kunnið."
66 Þeir fóru og gengu tryggilega frá gröfinni og innsigluðu steininn með aðstoð
varðmannanna.

KAFLA 28

Að liðnum hvíldardegi, þegar lýsti af fyrsta degi vikunnar, komu þær María Magdalena
og María hin til að líta á gröfina.
2 Þá varð landskjálfti mikill, því engill Drottins sté niður af himni, kom og velti steininum og
settist á hann.
3 Hann var sem elding ásýndum og klæðin hvít sem snjór.
4 Varðmennirnir skulfu af hræðslu við hann og urðu sem örendir.
5 En engillinn mælti við konurnar: "Þér skuluð eigi óttast. Ég veit, að þér leitið að Jesú
hinum krossfesta.
6 Hann er ekki hér. Hann er upp risinn, eins og hann sagði. Komið og sjáið staðinn, þar
sem hann lá.
7 Farið í skyndi og segið lærisveinum hans: ‚Hann er upp risinn frá dauðum, sjá hann fer á
undan yður til Galíleu. Þar munuð þér sjá hann.' Þetta hef ég sagt yður."
8 Og þær fóru í skyndi frá gröfinni, með ótta og mikilli gleði, og hlupu að flytja lærisveinum
hans boðin.
9 Og sjá, Jesús kemur á móti þeim og segir: "Heilar þið!" En þær komu, féllu fram fyrir
honum og föðmuðu fætur hans.
10 Þá segir Jesús við þær: "Óttist ekki, farið og segið bræðrum mínum að halda til Galíleu.
Þar munu þeir sjá mig."
11 Meðan þær voru á leiðinni komu nokkrir varðmenn til borgarinnar og sögðu æðstu
prestunum allt, sem gjörst hafði.
12 En þeir kvöddu saman öldungana og tóku það ráð með þeim að bera mikið fé á

hermennina og mæltu við þá:

13 "Segið þetta: ‚Lærisveinar hans komu á næturþeli, meðan vér sváfum, og stálu honum.'

14 Og ef þetta berst landshöfðingjanum til eyrna, skulum vér sefa hann, svo að þér getið verið áhyggjulausir."

15 Þeir tóku við fénu og gjörðu sem þeim var sagt. Þessi sögusögn hefur verið borin út meðal Gyðinga allt til þessa dags.

16 En lærisveinarnir ellefu fóru til Galíleu, til fjallsins, sem Jesús hafði stefnt þeim til.

17 Þar sáu þeir hann og veittu honum lotningu. En sumir voru í vafa.

18 Og Jesús gekk til þeirra, talaði við þá og sagði: "Allt vald er mér gefið á himni og jörðu.

19 Farið því og gjörið allar þjóðir að lærisveinum, skírið þá í nafni föður, sonar og heilags anda,

20 og kennið þeim að halda allt það, sem ég hef boðið yður. Sjá, ég er með yður alla daga allt til enda veraldar."

For other languages please go to **www.wordproject.org**